

DERVİŞ

Ertuğrul SEYHAN

BURSA-2013

Bursa Büyükşehir Belediyesi Kitaplığı / Gönül Dili Tasavvufi Şiir ve Deyişler "DERVİŞ"

Proje Koordinatörleri / Aziz Elbas, Ahmet Erdönmez

Proje Yürütücüsü / Bursa Araştırmaları Merkezi www.bursaarastirmalarimerkezi.org

Yazar / Ertuğrul Seyhan

Görsel Tasarım & Mizan / Yakup Şahiner

ISBN / 978-605-5382-75-9

Basım Yılı ve Yeri / 1. Baskı; Ekim 2013, Akmat Matbaacılık / Bursa

Yapım / © 2013 Bursa Kültür A.Ş. Bu kitabın tüm yayın hakları Bursa Kültür A.Ş.'ye aittir.

Yazılı izin olmadan kısmen ya da tamamen yeniden basılamaz.

Dağıtım / Bursa Kültür A.Ş. - Merinos Atatürk Kongre Kültür Merkezi B Kapısı Osmangazi-Bursa/Türkiye

Tel: + 90 224 253 26 46 Faks: + 90 224 253 14 85 info@bursakultur.com /

www.bursakultur.com

Kütüphane Bilgi Kartı / Catalog-in-Publication Data (CIP)

Seyhan, Ertuğrul / Gönül Dili Tasavvufi Şiir ve Deyişler "DERVİŞ"

1. Tasavvuf 2. Şiir 3. Deyiş

Ertuğrul Seyhan

1930 yılında Gemlik Umurbey Köyü'nde dünyaya geldi. İlkokulu köyünde, ortaokulu Gemlik'te, Öğretmen Okulu'nu Erzurum'da tamamladı. Dört yıl Kars/Posof ve Şırnak'ta ilkokul öğretmenliği ve askerlik yaptıktan sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü'nü 1955 yılında bitirdi.

Tunceli ve Bursa'da ilköğretim müfettişliği yaptı. 1963 yılında Bursa'da Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ni kurdu ve müdürlüğünü yaptı. 1966-1972 yılları arasında Bursa Milli Eğitim Müdürlüğü görevinde bulundu. Bursa Eğitim Enstitüsü Ruh Sağlığı öğretmenliği, İlköğretim Genel Müdürlüğü ve Almanya'da Eğitim Müşavirliği yaptı. Bursa İktisadi İlimler Akademisi ve Uludağ Üniversitesi'nin kuruluş ve kuruluşuna öncülük etti. Bu arada Bursa Hakimiyet gazetesinde makaleleri neşredildi.

Özellikle gönül adamı Mehmet Ali Deniz'in sohbetlerine katıldıktan sonra 'gönül dili' ile ilgilenmeye başlamış bu vadede şiirler yazmış ve bu alanla ilgili yazılan şiirleri bir araya toplamaya başlamıştır.

Celal Bayar Vakfı, Mehmed Ali Deniz Vakfı ve Türk Eğitim Vakfı gibi hayır kuruluşlarında kuruculuk ve yöneticilik yapmıştır.

Eserleri:

İsmail Hakkı Bursevî, Bursa, 1995.

Gülzâr-ı Tasavvuf, Bursa, 2004.

Tasavvuf Edebiyatında Mevlânâ, Bursa, 2006.

Tevhid Neşvesiyle, Bursa, 2009.

Melâmet Neşvesiyle, Bursa, 2011.

Halen tasavvuf edebiyatı ile ilgili bazı kitapları basıma hazır olup, aynı konuda çalışmalarına devam etmektedir. Evli ve üç çocuk babasıdır.

TEŞEKKÜR

Öncelikle bu kitapta yer alan güzel söz ve şiirlerin sahibi gönül insanlarına,

İkinci olarak bu eserleri yeni harflere aktararak, yayımlayarak istifademize sunan ilim ve irfan dünyasının mümtaz şahsiyetlerine,

Üçüncü olarak bu eseri güzel bir şekilde basan Bursa Büyükşehir Belediye Başkan Sayın Recep Altepe'ye, Kültür A.Ş. ile Bursa Araştırmaları Merkezi çalışanlarına,

Nihayet ilim ve gönül adamı Prof. Dr. Mustafa Kara'ya emek ve gayretleri için teşekkür eder, hepinizi gönül sofrasına davet ederim.

Bu eserdeki bütün güzellikler o gönül adamlarına, eksiklikler ise bendenize aittir.

Ertuğrul Seyhan

01.08.2013

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	IV
İÇİNDEKİLER	V
GİRİŞ.....	1
ÖZLÜ SÖZLER.....	3
BEYİTLER.....	27
DÖRTLÜKLER.....	73

❁ GİRİŞ ❁

*Dervîştir, hoşgörür.

*Gâvurun tembeli keşiş, Müslümanın tembeli dervîş olur.

*Dervîş olan, dil-rîş (yüreği yaralı) olur.

*Deli dervîş gibi ne dolanıyorsun ?

*Dervîş gibi dondu kaldı.

*Dervîş-i sultan-dil. (Sultan gönüllü, gani gönüllü dervîş)

*Harman sonu dervîşlerin.

*Eğer gani, eğer dervîş; para ile biter her iş.

*Deve hacı olmaz gitmekle Mekke'ye

Eşek dervîş olmaz, su taşımakla tekkeye.

*On dervîş bir posta sığar, iki padişâh dünyaya sığmaz.

*Der dünya bâş

Ez dünyâ nâ-bâş

(Dünyada olmak, amma dünyadan olmamak)

*Demsiz dervîş, imansız softaya benzer.

*Dervîş Horasan'ı buldu, sen hâlâ tarikat ararsın.

*Dervîş olan; dilsiz, elsiz, belsiz olur.

*Dervîş dervîşi tekkede, hacı hacıyı Mekke'de bulur.

*Dervîş tekkede, hacı Mekke'de.

*Dervîşe "Bağdat'da pilâv var" demişler, "Yalan değilse, uzak sayılmaz" demiş.

*Dervîşe "Bağdat'da pilâv var" demişler, hemen kaşığa daıranmış.

*Sabreden dervîş, muradına ermiş.

*Sabreden dervîş, açlıktan gebermiş.

Derviş

*Derviş gördüğünü, câhil duyduğunu söyler.

*Dervişin fikri ne ise, zikri de odur.

*Dervişe gerek olan, bir lokma bir hırkadır.

*Derviş şeyhine "Baba himmet" demiş, şeyhi de "oğul hizmet" demiş.

*Dervîştir, teklifsizdir.

*Dervişin âhi, yakar cihânı.

*Bir kapıda iki derviş olmaz.

*Dervişe sohbet farz, hizmet sünnettir.

*Dervişin parası pul, karısı duldur.

*Derviş killetten, illetten ve zilletten hâlî olmaz.

*Yol biter, dervişin çilesi bitmez.

*Derviş meşreb.

*Dervîşâne (davranış)

*İçi derviş olmayana, kırk hırka giydiren, onu kırk adım ileri götürmezsin.

*"Benim nalinim" diyeni dervîşden sayma.

*Dervîşin âhından ve ferâsetinden sakının.

*Şer'en öldürmek câ'izdir yılanı;

Dervîşim, diyorsan, incitme cânı.

ÖZLÜ SÖZLER

**Dervişlik, imbikten geçmiş Müslümanlıktır.*

Mesut Baba

**Derviş, her nefesini son nefes kabul etmeli.*

Ali Ramitenî

**Dervişlik, namaz ve oruç olmadığı gibi, geceleri de ihyâ etmek değildir. Bunların hepsi, kulluğun icâblarındandır. Dervişlik, incinmemektir. Eğer bunu hâsıl edersen, Hakk'a vasil olursun.*

Abdullah Belyânî

**A yolu yordamı güzel dost; bir öğüt işit benden: dervişin işi gönül yoluyla başa çıkar. Bunu iyice bil, inan ki gönlü yaralı dervişin duâsını duyar ve kabul eder O...*

Mevlânâ

**Sakın kimse ile alay etme. Hele dervîş meşrebli Salîh, mütevâzi insanlarla alay etmek; din ile alay etmek gibidir.*

Dr.Münir Derman

**Derviş derd ehlidir ve derdinden asla şikâyet etmez.*

Lâ edrî

**Dervişliğin zenginlikten daha faziletli olduğuna, Hazret-i Muhammed'in, dervişliği zenginliğe tercih etmesi, kâfi bir delildir.*

Abdullah el-Ensarî

**Eğer bütün dünyayı derleyip toplayıp bir dervişin ağzına koysanız, o israf olmaz. İsrâf, Hak Teâlâ'nın rızasının hilâfına sarfedilen şeydir.*

Molla Câmi

Derviş

**Dervişin her şeye razı olması ve her şeye “eyvallah” demesi gerekir.*

Lâ-edrî

**Dervişin sermâyesi; doğruluk, aşk ve teslimiyettir.*

Ken'an Rifâî

**Dervîşlik, imbikten geçmiş Müslümanlıktır.*

Zeki Baba

**Dervişin Allah'a kulluğu, sevap veyâ cennet pazarlığı ile değil, hasbeten lillah, karşılıksız olmalıdır.*

Ken'an Rifâî

**Hak Teâlâ, öğünülecek elbiseleri zenginlere, yamalı elbiseleri dervişlere verdi. Bol yemeği zenginlere, lezzeti dervişlere verdi.*

Abdullah el-Ensarî

**Dervişin sıfatları, Allah'ın sıfatlarında yok olmuştur. O, güneşe karşı yanan muma benzer; mumun ışığı vardır amma, güneşin önünde yoktur.*

Mevlânâ

**Hiçbir dervîş, asla kemâle eremez; tâ ki bütün insanları sevmedikçe. Onlara şefkat ve merhamet besleyinceye ve ayıbını gördüğü halde örtüp gıyaben o kimseye hayır-duâda bulununcaya kadar.*

Seyyid İbrahim ed-Desûkî

**Dervîş olan kimse; şeriatın inceliklerini, tarikatın âdâb ve erkânını bir mürşid-i kâmilden öğrenip onunla âmel etmeli, riyâ ve şöhretten arslandan kaçarcasına kaçıp, gerçek Müslüman olmalıdır.*

Eşrefoğlu Rûmî

Özlü Sözler

**Bir dervîş ile mürşidi arasında, yetmiş bin hicâb (perde) vardır. Bu ilâhî perdeler aradan kalkınca "fenâ fi'ş-şeyh" makâmına ulaşılır.*

Kemâl Akdeniz

**Dervîş hırkasının içi, sırdır; içindeki dervîşin hâli bilinmez.*

Kemâl Âkdeniz

**Yâ Rabbi; sen bara nîmet olarak dervîşliği ve kanaâtı ihsân et.*

Şirazlı Hafız

**Dervîşlik, kâlden ziyâde, hâlden ibârettir.*

Şeyh Celâl Ef.

**Dedikodu, dervîşlerin âdeti değildir.*

Şirazlı Hafız

**Her hangi bir şeye itiraz eden dervîş, daha dervîş olmamış demektir.*

Lâ edrî

**Güzel bir öğüt, bir dervîşin şifalı tasından su içmeye benzer.*

Lâ edrî

**Bu dünya pazarında bir fayda varsa, onu yine kanaât-kâr dervîş elde eder.*

Şirazlı Hafız

**Dervîş, tasavvufî bilgi ve neşesini, şeyhinin sohbetleri, ikazları, diğer dervîş arkadaşlarının tavrı ve davranışlarını değerlendirme-siyle kazanır.*

Prof.Dr.Mustafa Kara

Derviş

**Dervîş hırkasının imânı, sır saklamaktır. Akrabası doğruluktur. Guslû, terk-i dünyâdır. Kiblesi, kendi pîrini bilmektir. Namazı, huzûrdur. Cesedi, cenâbetten pâk olmaktır. Riyâzâtı, nefsiyle mücâhede etmektir. Farzı, Cenâb-ı Hakk'a ve Peygamber (s.a.s) Efendimiz'e, şeyhine ve ihvâna hizmet etmektir. Eteği, müşşidin sohbetinde bulunmaktır. Pâklığı, hayâ ve edebdir. Kilidi tekbirdir. Taşınması, dervîşlik hâsıl etmektir. Ağlaması, ihlâsıdır. Dışı, nûr-dur ve içi ise mârifetdir. Hırka ve tennûre, beş parçadan meydana gelmektedir ki, İslâmın beş şartını ihtiva etmektedir.*

Lâ edrî

**Abâ, hırka giymek sûretiyle, gönüllerinizi nûrlandırın. Hırka giymek, dünyâda horluk ve âhiretde nûrdur.*

Hadis

**Dervîş, velâyet ehli kişilerle uzlet ihtiyâr etmeli. Fakat onların sırlarına tâlib olmak küstahlığında bulunmamalıdır.*

Ömerü'l-Halvetî

**Saffetçe gönlü zengin olan büyükler, kaftanın altına hırka giyerler.*

Şeyh Sâdi

**"Sultanlıktan yukarı makam yoktur" deme; çünkü dervîşin sultanlığı daha yüksek ve emniyetlidir. Onun için asıl pâdişah dervîştir.*

Şeyh Sâdi

**Dervîşin hayır duâsını alan kimse, Ferîdun'a dani çatsa, Onun hakkından gelir. (Ferîdun, âdil mitolojik İran Hükümdarıdır.)*

Şeyh Sâdi

**Dervîşler, halkın değil, Hakk'ın makbûlü olmayı arzularlar.*

Şeyh Sâdi

Özlü Sözler

**Derviş için biricik yol, kendini hor hakir tutmaktır.*

Şeyh Sâdi

**Dervişlerin gönlü kollarıdır.*

Şeyh Sâdi

**Her kim, cennet ehli olmayı dilerse, sâlih dervişlerle beraber bulunsun.*

Haris-i Muhasibî

**Dervişlik, huzûr-ı Hak'da kendisini âciz ve bîçâre bilerek Onun emrine mu tâ olmaktır.*

Ebu Hafs-ı Haddâd

**Dervişler, hırka içinde sultan; Padişâhlar, kaftan içinde köledir.*

Lâ Edrî

**Dervişin cömertliği, canı ve gönlünü fedâ etmektir.*

Mevlânâ

**Derviş, her şeyin iyi ve güzel tarafını görür.*

Lâ edrî

**Dervişle alay etmek, dinle alay etmek demektir.*

İbn Arabî

**Ben dervişlere "Fakîr" diyemem; çünkü hakîkatde halkın en zengini onlardır.*

Ali İsfehânî

**Derviş o kimsedir ki, kendisine ihtiyâcını söyleyen hiç kimseyi mahrum etmez, ihtiyâcını karşılar.*

Muiniüddîn-i Çeştî

Derviş

**Şeyh olmak kolay, derviş olmak zordur.*

Lâ edrî

**Derviş olmak, dünya bağı ve kaygusundan kurtulmaktır.*

Lâ edrî

**Derviş; az yemek, az konuşmak, az uyumakla mükelleftir.*

Lâ edrî

**Derviş, dünya ve ahiretde mes'ûddur; çünkü dünyada sultan vergi almaz, âhiretde Allahü Teâlâ hesap sormaz.*

Ebu Bekr Verrâk

**Diyojen'in, elinde fenerle güpegündüz aradığı insan, derviş olsa gerek.*

Ertuğrul Seyhan

**Dervişlik, yalnız bir yere çekilip oturmak, gökte uçmak, dağda ve mağarada bulunmak değildir. Dervişlik; gönlü masivâdan, yani Allahu Teâlâ'dan başka her şeyden çevirmektir.*

Muhammed Zahid

**Dervişlik, imbikten geçmiş Müslümanlıktır.*

Mesut Baba

**Dervişlik, alma mesleği değil; verme mesleğidir.*

Ö.Tuğrul İnançer

**Bütün mahlûkata şefkat, insana hizmet mesleğidir dervişlik.*

Ö.Tuğrul İnançer

**Siyâsette şöhret, şöhrette âfet; tasavvuf ve dervişlikde ise, uzlet vardır.*

Ö.Tuğrul İnançer

Özlü Sözler

**Dervişlik, bir mahviyet ve tevâzû mesleğidir.*

Prof.Dr.Y.Nuri Öztürk

**Derviş; “basiret ehline, bu resm-i sûret, aynı sûretidir” mısra’ının beyân ettiği ma’nâyı görendir.*

Ayten Lermioğlu

**Dışı harâb, içi abâd olana derviş derler.*

Lâ edrî

**Derviş, ne bir şeyin maliki olur; ne de bir kimsenin memlûkü.*

Lâ edrî

**Ben artık şeyhliği bırakmaktayım; Rabbinden, derviş olarak ölmeyi taleb ediyorum. Dervişliğe dönmeye çalışacağım. Çünkü en büyük rütbe, derviş olarak ölmektir.*

Eyyüb Sabri Kalyoncuoğlu

**Eğer derviş hep bir hâl (vecd) üzere olaydı, her iki âlemden de elini ayağını çekerd.*

Şeyh Sâdi

**Ferac-i âlemi bilmek kadr ü şeyh ü dervişe*

Bu iklîm-i fenâdan çok erenler uzlet etmiştir

Salih Rıfat Bey

**Tüketim ve israf ekonomisinin önüne ancak, dervişler geçebilir.*

Lâ edrî

**Derviş, mal ve para biriktirmekle değil; elindeki avucundakini dağıtmakla mutlu olur.*

Lâ edrî

**Bir lokma ve bir hurka ile bile mutlu olabilen, kimse dervîştir.*

Lâ edrî

Derviş

**Her dükkânın, satacak bir metâ'ı vardır; benim dükkânım dervîşlik ve tasavvuf dükkânıdır.*

Mevlânâ

**Dervîş, bulursa, insanlar için harcar; bulamazsa şükreder.*

Şeyh Sâdi

**Dervîşin sabrı, Allah indinde, zengininin sadakasından daha makbûldür.*

Şeyh Sâdi

**Dervîş, iç dünyası sâf, dış hâl ve gidişi güzel olan kimsedir.*

Nasrâbâdî

**Muhabbeti olmayan adamdan dervîş olmaz. Allah'a muhabbeti olmayan kimse bence adam değildir.*

Ö.Tuğrul İnânçer

**Dervîş, bîgâne olanlarla ve agâh olmayanlarla sohbetten sakınımlıdır.*

Mevlânâ

**Yukarıya doğru uçan bir kuş, isterse gökyüzüne erişmesin, topraktan ve tehlikeden uzaklaşır, kurtuluşu bulur. Allah yoluna girenler de, dervîşliğin kemâline ulaşamasa da, kötülüklerden uzaklaşmış olurlar.*

Mevlânâ

**Dervîş, kalbiyle Yaradan'a, aklıyla yaratılana karşı sâfî olan ve konuştuğu zaman Allah'la konuşan, ayağa kalkarsa, Allah için kalkan, bakarsa Allah için bakan kimsedir.*

İbn Arabî

**Her dervîş, belli ölçüde melâmi meşrebdir.*

Prof.Dr.Mustafa Kara

Özlü Sözler

**Derviş, kendini Allah yoluna adanmış kimsedir.*

Lâ edrî

**Derviş gördüğünü, avâm duyduğunu söyler.*

Mevlânâ

**Dervişler, himmet sahibi insanlardır.*

Şeyh Sâdi

**Dervişlik hırkası, rıza libâsıdır. Kim bu hırka içersinde sabır göstermezse, o sahte dervîştir ve hırka ona haramdır.*

Şeyh Sâdi

**Dervişlerin zâhiri, yamalı hırka ve kazınmış başdır. Hakîkatları ise ölü bir nefis, diri bir gönüldür.*

Şeyh Sâdi

**Derviş o değildir ki, dâva kapısında oturur ve itirazla karşılaştığı zaman kavgâ eder.*

Şeyh Sâdi

**Mal ve servet, dervîşin gönlünde değil, eli altında olmalıdır.*

Veciheddîn el-Multânî

**Dervîşe, hazıra “ eyvallah ” demek düşer. Çünkü dervîş geçmişle kayıtlanmaz, gelecekle de meşgul olmaz; hâle razı olur.*

Ken'an Rifâi

**Dervîş, dilenen kişi değil, sosyal yardımlaşmanın merkezinde bulunan kişidir.*

Prof.Dr.Mustafa Kara

**Dervîşliğin vasıflarından biri de, tüm vakitlerini, aynı rahatlıkla geçirmektir.*

İbrahim el-Havvas

Derviş

**Sultanda asker düşüncesi, tâc ve hazine sevdâsı; dervişteyse gönül huzûru vardır.*

İbrahim Hakkı (Erzurumlu)

**Dervişlerin üstünlüğünü, söz ve amellerdedir sanma, belki üstünlükleri, kalb ve hâllerdedir.*

İbrahim Hakkı (Erzurumlu)

**Diliyle söylemese bile, bir kimse aleyhinde, dervişin gönlünden geçen düşünce bile gıybettir.*

Bayezîd-i Velî

**Hakîki derviş, kendi nefsinden başka, kimseye kem gözle bakmaz.*

Lâ edrî

** “Benim nalinim” diyen dervişe nazar etme (kıymet verme), onun sohbetinde bulunma.*

Şeybân el- Kirmanşâhî

**Ne lütûftan şâd ol, ne de kahrından incin ki, dervişlik budur işte.*

Ken'an Rifaî

**Dervişler, mürşidin kalbinin sahîfeleridir.*

Ken'an Rifaî

**İlk dervişlik, beşerin babası olan Hz.Âdem ile başlamıştır.*

Hüsâmeddin bin Mustafa

**Hırka giyen kişi (Derviş), dünyâdan haz almaktan ümidini kesmiş, ömrünü Allah'a hizmete adanmış, nefsinin heva ve heveslerinden tamamen uzak kalan kişidir.*

Hucvîrî

**Derviş, içi bal dolu bir petek gibidir.*

Prof.Dr.Ali Nihad Tarlan

Özlü Sözler

**İstiğnâ, fakr'dır ve istiğnâ dervişin en büyük vasfıdır.*

Prof.Dr.Ali Nihad Tarlan

**Dünya, balık gibidir; dışı pul içi boştur. Derviş, sade gibidir; dışı gösterişsiz, içi incidir.*

Lâ edrî

**Derviş, tarikat kapısı olan dergâhın eşğine başını koyan veya Allah yoluna başını adayan, demektir.*

Lâ edrî

**Tasavvufun nazarî ciheti tarikat, amelî ciheti dervişliktir.*

Lâ edrî

**"Âhiret yolculuğu için azık tedârik ediniz. Azıkların en hayırlısı takvâdir." diye buyurur Peygamber Efendimiz. Dervişin azığı ise; derttir, gözyaşındır, âh'dır.*

Lâ edrî

**İlletten, zilletten, killetten âri olan, derviş olamaz.*

Seyyid Ahmedü'l-Kebîr

**Derviş, şeyhine ve tarikatına taş atılmasına sebep olmamak için, iki kat dikkatli olmak zorundadır.*

Lâ edrî

**Derviş, gönlünü Allah'a bağlamış kimsedir.*

Lâ edrî

**Derviş, hırka altından dünyâyı seyredir.*

Lâ edrî

**Derviş, hırka altında sultan demektir.*

Lâ edrî

Derviş

**İlk dervişlik, beşerin babası olan Hz. Âdem ile başlamıştır.*

Hüsâmeddin bin Mustafa

**Dervişler, gelecek zamanla kayıtlı değildirler. Dervişliğin şânı, içinde bulunulan zamanın icâblarını yerine getirmek, bu zamanı kurtarmak, hâli güzelleştirmektir. Geçmiş ve gelecek endişesi ise, vakit zâyî eylemektir.*

Ken'an Rifaî

**Dervişlik kime başlanırsa, onun kalbi pâk olur. Derviş, etrafına gölgesini yayan, yemişi tükenmez, dâim tâze olan ağaca benzer. Onun nefesinden misk ü amber tüter. Budağından etrafı yeşillenir, yaprağı dertliye dermân olur. Gölgesinde bir çok hayırlar işlenir.*

Ken'an Rifaî

**Derviş; her dem "Allah", her şeye "Eyvallah" der.*

Ertuğrul Seyhan

**Allah'ın nûru, daha ziyâde, dervişler içindir.*

Sâib

**Halk, dervişliğin bir nîmet olduğunu bilmez.*

Azizüddin Neseî

**Hadis yazmak, insanın cehâletini; dervişlik ise, kişinin kibrini giderir. Bu ikisi bir arada olursa, insana şeref kazandırır.*

Ebu Abdullah Rûzbarî

**Cenâb-ı Hakk'ın aşkı ve muhabbeti için fakr ve fenâyı ihtiyâr edenler, derviş olabilirler.*

Kemâl Akdeniz

**Derviş, gönül âlemine sızmış tevhid ve mârifet nûru ile parlamış bir kandildir.*

Kemâl Akdeniz

**Herkes derviş olamaz; dervişlik, Cenâb-ı Hakk'ın murâd ettiklerine verilir.*

Kemâl Akdeniz

**Dervişlik yap. Çünkü dervişlikten daha büyük bir makam yoktur. Dervişlerden başka Allah'a yakın olan faziletli ve değerli bir tâife daha yoktur. Bu kişiler, bilgili ve takva sahibi, kendi ihtiyarı ile bilerek dünyadan el-etek çekmiş ve dervişliği seçmiş kimselerdir.*

Azizüddin Nesefî

**Abâ, hırka giymek sûretiyle gönüllerinizi nurlandırın. Hırka giymek dünyada horluk, âhirette nûrdur.*

Hadis

**Kim dünya ve âhirette rahat ve huzûr isterse, fakirliği (Dervişliği) seçmelidir. Kim dünya ve âhirette perişanlık belâ ve azâb isterse, zenginliği seçmelidir.*

Hadis

**Derviş yüce himmetli olmalıdır; masivâyâ iltifat etmemeli ve ehil olmayan kişilere el vermemelidir.*

Yusuf-ı Hakîki

**Dervişliğin bir kusuru, pek çok hüneri vardır. Zenginliğin ise bir hüneri, pek çok kusuru vardır. Ama dervişliğin o tek kusuru ortada, hünerleri örtülüdür. Zenginliğin bir hüneri ortada, kusurları örtülüdür. İnsanlar, ortada açık olanı görürler, lâkin örtülü olanı görmezler.*

Azizüddin Nesefî

**Tasavvufun nazarî ciheti tarikat, amelî ciheti dervişliktir.*

La-edrî

Dervîş

**Dervîş; tarikat kapısı olan dergâhın eşiğine başını koyan veya Allah yoluna başını adayan, demektir.*

Lâ-edrî

**Dervîş, ona derler ki, her hâl üzere safâsı daim ola...*

İbrahim Mehmetoğlu

**Her kim cennet ehli olmayı dilerse, salih dervîşlerle sohbetde bulunsun.*

Haris Muhasibî

**Eğer zengin isen, dervîşlere tevâzu eyle; eğer fakîr isen, zenginlere tekebbürlük eyle.*

Feth-i Musulî

**Dervîşlik; huzur-ı Hak'da kendisini âciz ve bîcâre bilerek, Onun emrine mu tâf olmaktadır.*

Ebu Hafs-ı Haddâd

**Eğer dervîş kendi hâline tekebbürlük ederse, onun kibri, zengin kibrinden fazla olur.*

Hamdun Kassar

**Dervîş oldur ki; toprak gibi ola, üzerine süprüntü dökeler, ta hammül ede.*

Cüneyd-i Bağdadî

**Dünyada şu iki nesneyi elde edebilirsen ne âlâ: İlki dervîşler sohbeti, ikincisi Velîler hürmeti...*

Davud-ı Rakka

**Dervîşlerin horluğu odur ki, zenginleri dünyâdan ötürü aziz tuta, bana bir şey versin diye tevâzu eyleye.*

Ahmed-i Mağribî

Özlü Sözler

**Ol dervişler ki, dünyayı terk etmiş olalar, onların duâsı bere kâtından halkın üzerinden belâlar defolur ve dünya bunların vücûdu berekâtıyla kâim olur.*

Ahmed-i Mağribî

**Derviş her nefesini, son nefes kabûl etmeli ve dâima hayır işlemeli de "işlemediğini" sanmalıdır.*

Ali Ramitenî

**Her kim dervişlere hizmet eyleye, Hak teâlâ ona üç türlü bahşayışde buluna: 1-Sehâvet 2- Güzel ahlâk 3- Tevâzu*

Ahmed-i Hadraviyye

**Dünyalık elde etmek için idarecilerin kapısında bekleyen derviş ne kötüdür. Fakat birinin işini bitirmek için o kapılara giderse, o ne güzel dervişdir.*

Ali el-Havâs el-Berlîsî

**Bir kişinin, derviş değilken onların hırkasını giymesi, münafiklıktır.*

Ebu Abdullah Sincârî

**Dervişin dışı, yünden dokunmuş eski bir hırkadır. Ama onun hakikati, ölü bir nefis, diri bir gönüldür.*

Sadi-î Şirâzî

**Dervişin yolu; zikir, şükür, hizmet, ibâdet, çömertlik, kanaat gönlü masivâdan ayırmak, her türlü ıstıraba katlanmak ve itiraz etmeksizin emre boyun eğmektir. Bu vasıfları taşıyan kimse, kaftan da giyse, gerçekte dervişdir.*

Sadi-î Şirâzî

**Dervişlik; herkesin yükünü çekmek, fakat kimseye yük olmamaktır.*

Ubeydullah-î Ahrâr

Derviş

**Derviş olan kimse, aza-yı zâhiresini tahâret-i şer'iyeye ile tathîr ve kalbini de gafletten tenzih etmek lâzımdır.*

İbrâhîm-i Desûkî

**Zâhir, şer'i şerîfe muhalif bulunmadıkça, bir dervişin hâl ve şânına ve melbûsat (elbiseler) ve me'kûlatına (yiyeceklerine) ve meşrûbatına (içeceklerine) itiraz etmeyiniz. Zira dervişleri inkâr ve onlara itiraz, mûris-i vahşettir.*

İbrahim Desûkî

**Terk-i sünnet ile dervişlik olmaz.*

Şeyh Nasûhî (Üsküdarlı)

**Dervişler, Hakk'a vasıl olmak isteyen sâdık âşıklardır.*

Şeyh Nasûhî

**Şer'iat ve bâtın edebiyle edeplenmeyip halka garaz, hased, kibir ve kin edip gönlünü bozuk fikirlerden kurtaramayanlar derviş değildir*

Selim-i Dîvâne

**Derviş olana zâhir ve bâtın edebiyle edeplenmek şarttır. Birini icra edip öbürünü ihmâl etmek, tek kanatlı kuşa benzer; uçup yükselemez.*

Selim-i Dîvâne

**Dervişlere ululuk gerekmez, ayıptır. Saltanat ve debdebe hevesi onların gönüllerine ağırlık verir. Dostun yolunda ululuğun diken olmasından, tam bir fakirlik daha hoştur.*

Mevlânâ

**Dervişlik ahlâkından ednâ mertebesi, kimseyi rencide etmeyüb herkesin gönlünü almaya sa'y etmektir.*

Şeyh İbrahim

**Düşmanlarına hilm eyle, âlemlere tevâzu eyle, dervişlere sehavet eyle.*

Selim-i Dîvâne

**Bir kimse dervişlere değer verir ve onların sohbetinden zevk alırsa, bu durum, Hakk'ın ona bir ihsanıdır.*

Hasan Ünsî

**Rahat, gâfillerin; zillet, mihnet ve gam dervişlerindir. Derviş dâima dert içre gerektir.*

Hasan Ünsî

**Derviş, "Mürşid" kavramını çok iyi anlamalıdır.*

Hasan Ünsî

**Derviş o kimsedir ki, kendisine gerekli olan nesneler, ilâhî irâdenin harâretinden yanmış olmalıdır. Öyle ki, onun gönlünde hiçbir arzu ve gaye kalmamalıdır. O, dâima gönlü gözüyle mürşidinin aynasına bakmalı ve o aynadan Dostunun cemâlini temâşâ etmelidir.*

Hasan Ünsî Abânî

**Yokluk, derecelerin, rütbelerin en üst makamı olduğundandır ki, dervişler Hak yolunda en ileriye geçmişler, en yüksek makama ermişlerdir.*

Mevlânâ

**Dünyâya ait arzusu bulunmayan, Allahü Teâlâ'nın rızâsını isteyen kimse, dervîştir.*

Şakîk-i Belhî

**Dervişlik, yalnız bir yere çekilip oturmak, gökte uçmak, dağda ve mağarada bulunmak değildir. Dervişlik; gönlü masivâdan yani Allahü Teâlâ'dan şeylerden çevirmektir.*

Kâdî Muhammed Zâhid

Derviş

* Fakîrliğindeki izzeti ve dervişliğindeki şerefi gizli tut. Yâni halka “Ben fakîrim” diyerek sırrını açığa vurma. Çünkü fakîrlık, Allahü Teâlâ’nın bir ihsânı ve ikrâmıdır.

Ahmed bin Hadraveyh

*Dervişin gönlü çatal olmamalıdır. Zira gönülde ikilik, şirkdir

Hasan Ünsî

*Dervişlik ahlâkından ednâ mertebesi, cemî’ mezâhirde rahat irişdiren kimseyi rencîde itmeyüb her kesin gönlünü almağa sa’y u güşüşdür

Oğlan Şeyh İbrahim

*Cemî’ zamanda şeyh birdir, derviş bir olur.

Oğlan Şeyh İbrahim

*Dervişin, sağı solu olmaz.

Lâ edrî

*İrfan yolunun yolcusu olan dervişlere, bütün iyilik ve güzellikler yoldaşlık eder.

Ken’an Rifaî

*Gıybet, zem ve istihfâf, bâhusus dervişlik yolunda bulunduğu iddia eden kimselere yakışacak hal değildir.

Ken’an Rifaî

*Dervişlerin “Bir lokma, bir hırka” dedikleri, rıza ve teslimiyettir. Yoksa aç kalmak veya çıplak gezmek demek değildir.

Ken’an Rifaî

*Dervişe, hâzıra eyvallah demek düşer. Çünkü derviş geçmişle kayıtlanmaz, gelecekle de meşgul olmaz; hâle razı olur.

Ken’an Rifaî

Özlü Sözler

**Dervişlik, Hakk meşgalesidir. Kesrette Hakk, vahdette halk ile olmak; dervişlik yoludur.*

Ken'an Rifaî

**Dervişlik, sâdece namaz kılmak, oruç tutmak, sabahlara kadar ibâdet etmek, hayratta bulunmak demek değildir. Çünkü bunlar, bendelik îcaplarıdır. Asıl dervişlik, incinmemek ve incitmemektir.*

Ken'an Rifaî

**Dervişlik, tasavvuf demektir ki bu, insan tabiatının vazgeçilmez bir hâdisesidir.*

Ken'an Rifaî

**Mahlûk olmak îtibârıyla, insanla hayvanın bir farkı olmadığına göre, bütün yaratılmışları kaplayan bir şefkat ve merhamet, derviş kişinin kârıdır.*

Ken'an Rifaî

**Dervişlik kime bağışlanırsa, onun kalbi pâk olur. Derviş; etrafına gölgesini yayan, yemişi tükenmez, dâim tâze olan ağaca benzer. Onun nefesinden misk ü amber tüter.*

Ken'an Rifaî

**Bir dervişde ahlâk olmazsa, o, derviş değildir. Dervişlik, kâmil insanı bulmak ve insan olmakla mümkündür.*

Ken'an Rifaî

**Derviş, kimseye lânet ve bedduâ etmez.*

Ken'an Rifaî

**Dervişlerin zevkli hayâtını ve mânevî zenginliğini, dünyâ ehlinin şâşaalı ve ihtişâmlı hayâtında bulmak kâbil değildir.*

Ken'an Rifaî

Derviş

**Bir derviş, her an şeyhini yanında görmezse, kendini derviş ad-detmesin. Huzûr demek, gönlünü mânâ kapısından hiç ayırma-mak, demektir. Bu hâli elde etmiş olanlar, dâimî zikir ve namaz içindedir.*

Ken'an Rifaî

**Dervişlik, kalben mâsivâyı bırakıp Allah'ı bir bilmektir. Yoksa eline tesbihi alıp köşeye çekilmek değildir.*

Ken'an Rifaî

**"Yok ol" "Fenâ bul" demek, dervişlikde hayır duâ yerine geçer.*

Ken'an Rifaî

**Akar su, çer çöp tutmadığı gibi, dervişin gönlünde de; gıll u gış, dedikodu, kin gibi çer çöp bulunmaz.*

Ken'an Rifaî

**Dervişlik; çerâğ gibi doğru durmak, yağ gibi erimek, ışık gibi nûr saçmaktır.*

Metin Bobaroğlu

**Bir derviş için büyük san'atkâr, büyük âlim veya itibar ve mevki sahibi olmak gaye değildir. Dervişlik, kendini kendi nefsinin tehli-ke ve esaretinden kurtarıp gerçek hürriyete kavuşturmak demektir.*

Sâmiha Ayverdi

**Bin yıllık Müslüman-Türk gelenekleri içinde dervişin târihî rolü, cemiyet hayâtını tehdit eden maneovî ve derûnî parazitlerden arın-mak, böylece de kütleler için bir tehlike olmaktan çıkıp, selâmetin ve saâdetin nîrengi noktasını teşkil etmek, demektir.*

Sâmiha Ayverdi

Özlü Sözler

**Derviş, dünya görüşü vahdet anlayışında karar etmiş, böylece de kendini birlik çemberi içinde sağlama almış inzibatlı ve kontrollü kimse olarak, şahsî verimlerini cemiyet yararına bezletmeyi ibâdet kabul etmiş bir feragat temsilcisidir.*

Sâmiha Ayverdi

**Dervişin, her zaman bir allâme olması değil, fakat mutlaka ârif ve hikmet sahibi olması gerekir.*

Sâmiha Ayverdi

**Padişahlık kaftanı içinde derviş olarak yaşa, gözün daima uyanık olsun, daima Hakk'ı düşünerek yaşa.*

Muhammed İkbal

**Dervişlerin kalbine hançer vurma, kendini yanad ateşe atma.*

Muhammed İkbal

**Eğer bir dervişin nasihatını kabul edersen, bin tane millet ölür, sen ölmezsin.*

Muhammed İkbal

**Derviş; killet-i kelâm, killet-i menâm, killet-i taâm, terk-i makâm ve zikr-i müdâm prensiplerine sıkıca bağlı olmalıdır. Yani; az konuşmalı, az uyumalı, az yemeli, mevki makamdan geçmeli ve dâimi zikir hâlinde olmalıdır.*

Lâ edrî

**Tarih şehadet eder ki, ne zaman biz Müslümanların cevheri, kudret ve kabiliyeti parlamışsa; buna zenginlik değil, fakr ve dervîşâne sıfatlar âmil olmuştur.*

Muhammed İkbal

Derviş

**Derviş, nefsine hâkim olduğu için, zaman onun işini ileri götürür. Gönlünü, denizin kendi incisini koruduğu gibi korursan, sultanlığa erersin.*

Muhammed İkbâl

**Eğer milletimizin gençleri sabırlı ve gayretli yetişirlerse, benim fakirlik ve dervişliğim, İskender'in debdebe ve azametinden aşağı kalmaz.*

Muhammed İkbâl

**Dervişlerin kül olmuş varlıklarının içinde gizlenen ateşi, zamane eline alıp güneş gibi ufuklara yükseltir.*

Muhammed İkbâl

**Bir dervişin gönlünde, övenle söven bir olmadıkça, o kişi sofi olmaz.*

Mehmet Ildırar

**İlk dervişlik, beşerin babası olan Hz.Âdem ile başlamıştır.*

Ken'an Rifâî

**Dervişler sadece "iyi" sıfatı ile tavsif edilemez. İyilikler ve güzellikler, irfân yolcusu dervişlerin yoldaşdır.*

Ken'an Rifâî

**Dervişliği seçenlerin, dertlere, sıkıntılara alışması lâzımdır.*

İmam Rabbânî

**Hem derviş olmak, hem de Allahü Teâlâ'nın sevmediği şeylerin peşinde koşmak, çok çirkindir.*

İmam Rabbânî

**Dervişlere ululanmak ayıptır; ululuk gönüllerine bir yükür onların.*

Mevlânâ

Özlü Sözler

**Allah tarafından öğülmüş dervişler vardır; bakır olan varlığının altına dönüşmesini istiyorsan, onlarla buluş, kimyâ onlardadır.*

Mevlânâ

**Dervişlik; tembellik işe yaramazlık değildir. Dervişlik den maksat, ahlâkı tamamlamaktır. Ahlâksız kimseye derviş denmez.*

Ken'an Rifâî

**Allah ile olan, Allah diyen bir dervişin gönlüne bakar san; genişlik, huzûr ve saâdet görürsün. Bunlar maişet bakımından darda da olsalar, zengindirler. Bunların zevkli hayatını ve mânevî zenginliğini acaba dünya ehlinin şâşâalı ve ihtişâmlı hayâtında bulmak kabil midir?*

Ken'an Rifâî

**Aşâğılık kişi, dervişlerin sözlerini, saf insanları afsunlamak için çalar.*

Mevlânâ

**Derviş gördüğünü söyler, avâm ise işittiğini söyler.*

Mevlânâ

**Dervişlik, ezeli devlettir.*

Hacı Bektaş Velî

**Derviş için hurka (gönül ateşi) hirkadan önemlidir.*

Hücvirî

**Dünyada en büyük sâadet ve rahatlık, ancak dervişlikde bulunur.*

Ken'an Rifâî

BEYİTLER

Hor bakma garîb ü dervîşe

Ne bilirsın ki şâh-zâde ola

İsmail Hakkı Bursevî

Dervîş-sıfatlarda olur gevher-i tevhîd

Kim genc-i nihânun yeridür kûşe-i vîrân

Behiştî

Kendini illerden alçak âlemi yüksek tanı

Kalb-i dervîşân misâli hâk-i yeksân ol gönül

Ali Rıza (Kaşıkçı)

Bilmek istersen eğer meslek-i dervîşânı

Sevenin bendesiyiz sevmeyenin sultânı

Ahmed Sarban

Gel ıyş-i müdâm isterisen sohbet-i bâki

Dervîş ola-gör kim sana sultan ola sâki

Ahmed Sarban

Fakr ü fenâ kisvetin tâc edinen başına

Sûreti dervîş ise kendi Süleymân imiş

Ahmed Sarban

Değme bir dervîş hakîre hor görüp hor bakma kim

Gönlünün her köşesinde Arş-ı Rahmân gizlidir

Eşrefoğlu Rûmî

Muhîb ise cân u dil bulur hayât-ı câvidân

Dervîşin her bir sözünde âb-ı hayvân gizlidir

Eşrefoğlu Rûmî

Dervîş

Dervîş odur ki, geçer addan sandan
Muradı da yokdur iki cihândan

İsmail Ankaravî

Dilenci dedi ki: yokdur dünyâda dervîş
Dervîş demek ne mümkün olsa da dervîş

İsmail Ankaravî

Ey hâce fenâ ehline zinhâr ululanma
Dervîşi bu mülkün şeh-i bâ-hayl ü haşemdür

Rûhî (Bağdatlı)

Şâh-ı gam dil hânesine dâima mihmân olur
Pâdişehdir bu âceb dervîşden âr eylemez

Muhîbbî

N'ola âlemde eylersem beğе paşaya istiğnâ
Dilâ dervîş olan eyler şeh-i A'lâ'ye istiğnâ

Âramî

Verâ-yı perde-i vahdet ne olduğın zâhid
Derûn-i hırka-i peşmîne-târdan gördük

Mustafa Sâmî

Nehirler gibi erip deryâya, hâmûş olduk;
Ulaşıp da makâm-ı temkîne, dervîş olduk.

Ertuğrul Seyhan

Hizmet eyle gördüğün dervîşe sultân anlayûb
Merd isen merdâne bak mûra Süleymân anlayûb

Behiştî

Dervîşin kalbine gir nefsine mağlûp olma
Ârif tâ'ciz eden nâre-yi herzâyı bırak

Turgut Koca

Beyitler

Tarîkatı zikirden ibâret sayan dervîş
İrfânsızdır, vehmini aşkına eder teşviş

Ganiyy-i Muhtefî

Teneşirdeki cesed gibi olmalı dervîş;
Şerri aslâ hayıra etmemelidir teşviş

Ganiyy-i Muhtefî

Şâh-ı iklîm-i bekâ olmaz fenâdan geçmeyen
Fakr ile fahri demez tâc u kabâdan geçmeyen

Ravzî

Çokdur esrâr u rumûzât-ı hafâ
Kimse bilmez bunu illâ evliyâ

Semâî

Arş u kürsîden geçer mürğ-i dili pervâzda
Sûretâ dervîşin eğerçi alçakdur pâyesi

İsmail Hakkı (Bursevî)

Dervîş olanlar zikr ile bülbül gibi nâlân gerek
Her gece gündüz fikr ile nâr-ı gama sûzân gerek

İsmail Hakkı (Bursevî)

Kimyâ istersen gel sohbet-i dervîşlerin
Saltanat mayasıdır bil himmet-i dervîşlerin

Eşrefoğlu Rûmî

Bir kişi sultân iken dervîş olmakdır hüner
Kâyinat içre sipâhîlik bize virmez zarar

Yahyâ Bey

Behremend olmak dilersen hırka-i tecrîdden
Tâc u tahtın terkin et İbrâhim Edhem gibi

Yûsuf Sîneçâk

Dervîş

Hırka-i tecrîd içinde gerçi pinhân olmuşuz
İbn-i Ethem gibi ışka çünki sultân olmuşuz

Günâhî Dede

Der-i revîşe var ahabb-ı dünyâ bâbına varma
Cünûd-ı evliyâdan ol vücûd-ı eşkiyâdan geç

Yahyâ Bey

Dervîş odur ki Hızır ayağına gelen anun
Âb-ı hayât ola tura bir kara şâl ile

Yahyâ Bey

Hudâ'ya hem-dem eyle sen özü sağ dervîşânlarla
Arada perdeyi kaldır bir eyle erişenlerle

Ali Haki Ednâ

Etme dervîş-i abâ-pûşa bed nazar;
Er veyâhut geç, görürsün mutlak zarar.

Ertuğrul Seyhan

Dervîşliğin vafını demeğe irfân gerek
Ma'rifet yemişini yemeğe insân gerek

Ümmî Sinan

Zâhirde velî dervîş derler bize ey zâhid
Biz âlem-i ma'nâda dil mülküne hân olduk

Zâtî

Hırka n'etsin sofiye pür kine olsa sînesi
Kimseyi dervîş kılmaz câme-i peşmînesi

Hayâlî

Şikest-i kalb-i dervîşândan el çek seni yırtar
Değildir kalb-i ehl-i Hak Esed-ullah'dan hâlî

Şevkî

Beyitler

Şol kişi kim dâima gönlün yıkar dervîşlerin
Tâat ü zühdü hebâdır yıkma gönlün kimsenin

Seyyid Nizâmoğlu

Abâ giymek ile iş olsa hemân
Her ırgad ola Bâyezîd-i zemân

Nev'î –zâde Atâyî

Hırka vü tâc ile bir nice ebter
Da'vi-i keşf ü kerâmet eyler

Nev'î-zâde Atâyî

Aldanmamuşuz mansîb u câhına cihânun
Dervîşlerüz sâkin-i meyhânelerüz biz

Usûlî

Çün bekâsı yoğ imiş tâc u kabâyı n'idelüm
Bu fenâ dünyede bir köhne abânun kuluyuz

Usûlî

Maksûd-ı fakr fahr ise ger Mevlevîlere
Bir hırka bir külâh yeter Mevlevîlere

Rasûhî Dede

N'ola 'âlemde eylersem beşe paşaya istiğnâ
Dilâ dervîş olan eyler şeh-i a'lâyâ istiğnâ

Dervîş Ârâmî

Dervîşe beş kaba yerine bir 'abâ yeter
Kevneyn trkin idene kûy-ı fenâ yeter

Esîf Muhammed Dede

Dervîşe olur mâye-i pîrî vü cüvân-baht
Bu hângahun şeyhine vü şâbbına hizmet

Sâkîb Dede

Dervîş

Bî-kayd olan bu dâr-ı cihânda gedâ gerek
Bî-minnet olmak isteyen ehl-i 'abâ gerek

Hemdemî Dede

Kelâm-ı fakr fahrî ile 'âmil mevlevîlerdür
Tevekkül-pîşe dervîşân-ı kâmil mevlevîlerdür

Nâsır Dede

Fakr ile fahr eyledük mülk-i kanâ'at şâhıyız
Lâ'übâlîyüz egerçi 'ârif-i dâna bizüz

Muhammed Dede

Ehl-i tecrîde 'abâ mağrûr-ı dünyâya kabâ
Her kişiye kendü mikdârınca lâyıkdur libâs

Sultân Dîvânî

Kıldılar el-fakru fahrî nüktesin anlar ki gûş
Atlasına bakmayup çarhun 'abâ-pûş oldılar

Rûhî-i Bağdâdî

Urmuşuz fakr u fenâ mülketine bünyâdı
Terk idüp ana binâ'en bu harâb-âbâdı

Dervîş Sâmî

Abdallaruz n'eyleyelüm tâc ü kabâyı
Dervîşlerün tâcı fenâ başı kabâdır

Bâkî

Genc-i aşk ile dil-i virânını mesrûr tut
Zâhirin virâne olsun bâtının ma'mûr tut

Necâtî

Zâhid ne yapayım diye âh eder
Dervîş Hakk'ın ne yapacağını gözler

Mevlânâ'dan

Beyitler

Aceblerim şol kimseye aceb gelür hem sözleri
Dervîşim der da'vi kılur yatar uyur kana kana

Miskin Yunus

Şimdi altınla biterken her iş
Akçe eyler mi duâ-yı dervîş

Şinâsî

Bir dervîş ziyâret ederse pâdişahı;
Zer kazanır lâkin, gücendirir Allah'ı.

Ertuğrul Seyhan

Pîr-i mugan mey-gede meyle eğlenür
Dervîş tekyede ya ney'le eylenür

Sarî (Seyyid Abdülbâkî)

Sırrı semâya erer ehl-i tâcın ey Hakkı
Bu hırkaya hased eyler felekteki atlas

İsmail Hakkı (Bursevî)

Hırka vü tâc-ı hakîkât herkese olmaz sezâ
Hakkıyâ giydirme ânı değme bî-irfâna gel

İsmail Hakkı (Bursevî)

Elde fener gündüz dervîş ararız
Heyhât... Bulamayıp dil-rîş oluruz

Ertuğrul Seyhan

Değme sakın fıkara fırkasının hırkasına
Geçirir her biri bir dağı delip arkasına

Lâ edrî

Revâdır gerçi öldürmek yılanı
Velî dervîş isen incitme canı

Lâ edrî

Derviş

Dervîşler vârnı Hakk'a vermişler
Vermişler de Hakk'a öyle ermişler

Ertuğrul Seyhan

Hil'at-ı mihrünle ismün zikridür dervîşe bes
Âşık bir lokma vü bir hırka iy server yiter

Za'îfî (Rumelili)

Kayd-ı rüsûmdur hep tesbîh ü tâc ü hırka
Dervîş-i bî-ser ü pâ vaz'ı vakarı neyler

Nâbî

Gülşen-i tevhîd-i Hak'da Rahmiyâ dervîş-i dil
Bülbül-asa zikr-i Mevlâ'yı okur Hû Hû'ya dek

Rahmî-i Harputî

Taşı geh mermer gehi mercân eden faili gör
Hâki ki dervîş-i sultan eden fehtare bak

Lâtîfî

Hâkim-i mülk-i şuhûd olmayıcak bir dervîş
Giyemez tâc-ı ser-i devlet-i ehlullahı

Âgâh Paşa

Allah demek Allah ne büyük lûtf-ı Hudâ'dır
Dervîşlerin evrâdı hemân hamd ü senâdır

Kenan Rıfâî

Erenler dervîşe söğür dervîş dahi kapı gezer
Ne halk Tanrısın anar ne dervîşde kanaat var

Emîr Sultan

Bir pîr'e inanmayan rengine boyanmayan
Aşk od'una yanmayan dervîş olası değil

Hulûsî (Darendevî)

Beyitler

Dervişliğin vasfını demeğe irfân gerek
Ma'rifet yemişini yemeğe insân gerek

Ümmi Sinan

İçimde bir dert oldu diyeyim dervişleri
Dervişlerin kademi kutludur her işleri

Yunus Emre

Pîr-i mugâna dervîş olup bî'at eyleyen
Esrâr-ı aşka mahrem olur zât-ı muhterem

Müştak Baba

Râh-ı Hak'da hiç tekebbür eylemez ehl-i reşâd
Gâh olur kim şeyh dervîşine eyler inkıyâd

Müştak Baba

Şeyh ile dervîş bedi'ül-beyân
Hüzn ü meserretde olur tev'emân

Müştak Baba

Tekye tekye gezeriz âşık-ı dervîşânız
Dervîş olmadık ise nev-heves-i îşânız

Müştak Baba

Gelin dervîş olalım ilm ü irfân bulalım
Zikrle meşgul olalım de "Lâ ilâhe illallâh"

Fehmi Tezdoğan

Gürûh-ı dervîşân zem olsa ben şerm eylerim Müştâk
Edeb ehl-i hayâya cinsini ta'yîbden gelmiş

Müştak Baba

Hüner mi Mevlevîye böyle tarz-ı nev-zemîn elbet
Şeref dervîşin evrâdı olur hemvâre eyvallâh

Şeref Hanım

Derviş

Şâh dervîşdir cihân içre
Söylenen dilde her zaman içre

Derviş Ağa

Edüb pes himmet-i dervîşi rehber
İriştir menzil-i maksûda yekser

Cenânî (Bursalı)

Çü hüsn-i hulk ile ol şâh-ı kâmil
Oluptur şâh iken dervîşe mâil

Cenânî (Bursalı)

Gönlüme gâh nesteren gâh semen gelür
Dervîş ölüsüne nice yerden kefen gelür

Necâtî

Derviş oldum ben okudum heceden
Diz çöküp dersimi aldım hocadan

Pîr Sultan Abdal

Padişâh nefsine ihtirâsına kuldur
Derviş ise nefsinin ihtirâsının sultanıdır

Lâ edrî

Deve hacı olmaz gitmekle Mekke'ye
Eşek derviş olmaz su taşımakla tekkeye

Lâ edrî

Hak kulları dervişler hakikati bilmişler
Hakk'a âşık olanlar Hak yoluna girmişler

Ahmed Yesevî

Ben de ârı terkedip girdim bu dervişliğe
Her kim senin aşkına düşdüyse bî-âr olur

Niyâzî-i Mısırî

Beyitler

Terk itmez isen cismini cânân olamazsın
Dervîş olamazsın yürü sultân olamazsın

Dukakinzâde Ahmed

Arştan çok yücedir himmeti dervîşlerin
Kimse bilmez nicedir himmeti dervîşlerin

Ahmed Paşa

Dervîş olan kişinin sözleri ümrân olur
Sâlik-i Hak olanın râhına bürhân olur

Niyâzî-i Mısrî

Sanma Niyâzî özün dervîş olupdur senin
Dervîş olan kişiler şöylece sultân olur

Niyâzî-i Mısrî

Ey hâce fakr ü fakımız mülk ü gınâya vermeyiz
Bu köhne şâl ü hırkamız atlâs kabâya vermeyiz

Dürrî

Sûfilik tâc ile abâ oldu
Hayf kim marifet hebâ oldu

Nihânî

Bursevî'nin tut sözün izle erenler izin
Dilersen dostun yüzün soyun gir dervîşliğe

Muhyiddîn (Bursevî)

Şahlık dervîşlik esrârının âgâhıdır
Şahlar dervîşi vü dervîş-i diller şâhıdır

Azmî (Priştinalı)

Fazl-i rızkın vermeyen dervîşlere
Eyler ikbâlîn o dem arz-ı zevâl

Hız. Ali

Dervîş

Dervîş oldum yokdur ârım gitti dilden cümle varım
Devrân etmek oldu kârım şevkin bana yâr olalı

Hüsâm

Dervîş yüzün Hakk eyleyen varlık donun çâk eyleyen
Dil levhini pâk eyleyen aşkullahdır aşkullahdır

Hüsâm

Ben ki dervîşim fakîrim pâdişâh-ı âlemim
Rûh-i bî-rengim eğerçi renge girdim âdemim

Nesîmî

Himmet-i şeyh olunca dervîşe
Erişe elleri ânın işe

M.Celâleddin el Hulvî

Câhil bilmediğini bilmez
Dervîş bildiğini söylemez

Lâ edrî

Âsûdelik ister isen dervîş-meşreb ol
Dünyâda derdi gayret-i akran çeken çeker

Fennî-i Kadîm

Boş değildir zâhidâ köhne abâsı dervîşin
Defineler bilmez misin kasrın harâbından çıkar

Âşık Dertli

Vaktine mâlik olan dervîşdir sultân-ı vakt
İzz ü câh-ı saltanat değmez cihân gavgasına

Bâkî

Dervîş olup şalvar giyeyim dersen
Gâhi giyüp gâhî atmalı değil

Şah İsmail

Beyitler

Dervîşlerüz ki mülk-i Süleyman'a virmezüz
Bu kûy-i fakr ü fâkada kendü bucağumuz

Hayretî

Biz fakîrüz meskenet toprağıdur mesken bize
Bis gedâyüz Hayretî dervîşlikdür câhımız

Hayretî

Mâsivâsın terk idüp ol kûşe-i vahdetde pes
Dervîş-i seyyâh olanlar zikr ile nâtık gerek

Hikmetî

Hâce hevâ-yı sîm ile giryân olup gezer
Dervîş nakd-i fakr ile handân olup gezer

Nev'î

Rind odur tercîh idüp hâkisteri sincâbdan
Pâk idüp âyînesin kendin nemed-pûş eyleye

Nev'î

Câme-i zer-befti ko dervîş-i ezrak-pûşa bak
Genc-i nâ-yâb ister isen hâtır-ı vîrânı gör

Nev'î

Külâhım âsumandır tâc ü fahre râğbetim yoktur
Nemed-pûşî-i tecridim cihâna minnetim yoktur

Zarîfî

Gerçi böyle sûretâ dervîş ü uryânuz velî
Âlem-i ma'nîye baksan zülfikâr-ı Haydar'uz

Usûlî

Gözin üstinde kaşun var dime hergiz kimseye
Gel kalender-meşreb ol her şahsa dervîşâne bak

Hayretî

Dervîş

Nice dil abdâl olur bu hânegâh-ı gamdurur
Işkdur pîri anun dervîş ider serverleri

Hayretî

Gavga-yı saltanat bu saray-ı sipençde
Ey Na'ilî selâmet-i dervîşi gösterir

Nâ'ilî-i Kadîm

Sultâna kayd-ı saltanat-ı dehr pâybend
Dervîş kendü başına sultan olup gider

Bâkî

Hırka-yı köhne giyüp pâre-i nân eyle gıdâ
Ne vezîre tapu kıl ne ho şehenşâhe yüz ur

Helâkî

Fukara kalbine kim dokuna
Dokuna sînesi Allâh okuna

Lâ edrî

Kim ki zillet hırkasında oldu pünhân Hikmetî
Menzîl-i rüyetde oldu vâsıl-ı dar'üs-selâm

Hikmetî

Dervîş olan kişiler insan-ı kâmil olur
Hakk'a âşık olanlar vâsıl-ı cânân olur

Ömer Lütfî

Dil zülf-i siyâhında gam yimeğe kânidür
Dervîşe hemân besdür bir lokma ve bir hırka

Ahmed Paşa

Dervîşlik başdadır tâcda değil
Kızdırmak oddadır sacda değil

Yunus Emre

Beyitler

Kur'ân okuyan dervîşe rahmet kılur ol pâdişâh
Rahmet kılar başdan başa dervîş iken sultan ola

Yunus Emre

Bunca devran geldi geçti bilmedi münkir henüz
Dervîş-i bî-çâre-i ehl-i duânın kadrini

Kalender

Tutdu rikâbın ârifin nice selâtin-i evvel
Kâmil sultanı gör dervîşi sultan görür

Niyâzî-i Mısırî

Terkedip nâmı nişânı giy melâmet hıncasın
Bu melâmet hırkasında nice sultan gizlidir

İsmail Ma'sûkî

Dervîş odur ki geçer addan sandan
Muradı da yokdur iki cihandan

İsmail (Ankaravî)

Dervîşin seferi değildir ilden ile
Dervîşin seferi hep gönülden gönüle

Ertuğrul Seyhan

Dâd-ı Hak'dan bir âtâdır dervîşâna ism-i Hû
Feyz-i Rahman-ı hüdâdır zakirâna ism-i Hû

Fezâ (Ali Rıza Erhan)

Bir kişi sultan iken dervîş olmakdır hüner
Kâyinât içre sipâhîlik bize virmez zarar

Yahyâ Bey

Der-i dervîşe var ahab-ı dünyâ bâbına varma
Cünûd-ı evliyâdan ol vücûd-ı eşkiyâdan geç

Yahyâ Bey

Dervîş

Riyâ esbâbını terk eyle Mecnûn gibi ey sofî
Hazâna uğramış lâle gibi tâc u kabâdan geç

Yahyâ Bey

Bende-i fakr ü fenâ teklîf-i sultân istemez
Emr-i ma'rûf-i Hudâ'dan gayrı fermân istemez

Yahyâ Bey

Mâni olmaz kimsenün tesbîhine dervîş olan
Gül koparmaz bağdan seyr-i gülistân istemez

Yahyâ Bey

Dervîş odur ki Hızır ayağına gelen anun
Âb-ı hayât ola tura bir kara şâl ile

Yahyâ Bey

Gonca-veş dervîş olanlar tercemân etmek gerek
Hırkada pinhân olanı der-miyân etmek gerek

Necati Bey

Dilde aşkın konmaz idi dîde giryân olmasa
Hâne-i dervîşe şâh inmezdi bârân olmasa

Necati Bey

Dervîşim kendi başıma yine sultan gezerim
Âlem-i aşkda seyyâh olup her ân gezerim

Âdile Sultan

Pâ-bürehne gezelüm âlemi dervîşâne
Pâk-rev pâk nazar âşık-ı dîdâr olalım

Rahmi Çelebi (Bursalı)

Ayân oldu ledün ilmi Hızır dervîş lisânından
Ana benzer Nil ırmağı ki her yılda taşar birbir

Gaybî Sun'ullah

Beyitler

Aşksızlara bu yol haram anun işi olmaz tamam
Dervîş olanlar subh u şâm aşk derdine düşmek gerek

Gaybî Sun'ullah

Kangı dervîş aşkı bilmez vallah o kul Hakk'ı bulmaz
Aşkdan ulu amel olmaz aşk ile tut er eteğin

Gaybî Sun'ullah

Hak yola âr etmeyip dervîş eden özünü
Şeksüzün ol bulısar himmet-i merdâna râh

Zâtî Süleyman

Dervîş idegör özün ârif isen Zâtîyâ
Dervîş olanlar bugün ma'nide sultân olur

Zâtî Süleyman

İncinir cânın eğer incitir isen bir cân
Dervîşe meskenet ü mahviyet ü sabr gerek

Âdile Sultan

Bülbüle gül bahçesi baykuşa virâneler
Sofîye mescîd buyurmuş dervîşe meyhâneler

Ali Rıza Erhan

Mahî-i hâkî buved dervîş-i nân
Şekl-i mâhî lik ez deryâ remân

Mevlânâ

(*Ekmek için dervîş olan, toprakta yaşamak isteyen balığa benzer.*)

Ahmed-i dervîş çün oldu gedâ-yi kûy-i yâr
Âlemin sultânıdır bî-ihitiyâc-ı taht u tâc

Ahmed Paşa

Dervîş

Bugün dervîş-i âlemdir ümîd-i mâl ü câh etmez
Ayağın tozuna şâha Hayâlî bî-riyâ geldi

Hayâlî

Dervîş olan kişilerin miskinliktir sermâyesi
Miskinlikten özge bize mâl ü mülk gerekmez

Yunus Emre

Boş değildir zâhidâ köhne abâsı dervîşin
Defineler bilmez misin kasrın harâbından çıkar

Dertli İbrahim

Halka benzemeye işin süre gönülden teşvîşin
Yüz bini birdir dervîşin arada ağyâr gerekmez

Yunus Emre

Seni devletlû eden Rabb-i kadîr
Bizi de eyledi dervîş-i fakîr

Müş tâk Baba

Felek göğsün gerer bir mihr ile cismüm benüm pür-dâğ
Tolu zer hırkası dervîşün ol bir mangıra muhtâc

Nev'î

Siper kıl sabrunı başuna dervîş
Bu mürseller yolıdır olma dil-rîş

Şemseddin Sivâsî

Dervîşler dâima çekerler cefâ
Hak için başa gelir her belâ

H.Fehmi Tezdoğan

Dervîş olan her kim ise toprağ-ıla yeksân gerek
Nutkindaki âb u hayât zâhir değül vicdân gerek

Vahâb Ümmî

Beyitler

Hor görme dervîş fakîri hor deyip kılma nazar
Kalbinin köşesinde rahmet-i Rahmân gezer

Lâ edrî

Hafız burada edebini takın edebli dur
Pâdişahlar bile dervîş huzûrunda kuldur

Hafız (Şirazlı)

Dervîş deyü çünkim sen kendine bir ad takdın
Cehd eyle Nizâmoğlu hiç kimseyi incitme

Seyyid Nizâmoğlu

Biz cihân varlığını terk ile olduk dervîş
Aşk-ı Haydar'la girüp dergeh-i tefridimize

Hilmi Dede Baba

Ridâ vü hırka vü tâcı ve teksîr-i ibâtâdı
Delîl olmaz kemâl-i zâta bunlar hüsn-i sûretidir

Abdülbâkî (Lâlîzâde)

Gönül gözüdür gören her nakışda güzellik
Dervîşe verilmiştir bu müstesnâ özellik

Ertuğrul Seyhan

Dervîş-i bî-nevâ-yı nemed-pûş u sîne-sâf
Ebr-i siyehde çarh-ı fenâ âfitâbuyuz

Na'îlî-i Kadîm

*(Keçe giymiş temiz kalbli fakîr dervîşleriz amma kara bulutla-
rın arasından doğan güneş gibiyiz)*

Dervîş ol ikrâr-ı uşşâk ile sultânlık budur
Tekye-i uzletde bul sen şevk u zevk-i vahdetin

Âdile Sultan

Derviş

Zevk-i vîcdânı bulup cân ile kıl dilde semâ
Dinleme münkir sözünü kavlı-i dervîşâna gel

Âdile Sultan

Ölmeden evvel fedâ-yı hesti-i mevhum için
Sevb-i sûriden çıkup tennûreden giydim kefen

Tahir-ül- Mevlevî

Ey dervîşim diyen kişi gayre gönül verme sakın
Canını aşk odu sanıp nefis oduna urma sakın

Eşrefoğlu Rûmî

Dervîşlikdir en büyük ünvân, gönül ehline;
Dervîşlikden gayriye âceb ünvân mı denir?...

Ertuğrul Seyhan

Dervîşleri sevmeyen onlara buğz eyleyen
Hakk'ın cemâlin görmez merdûd-ı şeytân olur

Hacı Ömer Lütî

Külâh ü hırkayı kıl terk nefse eyle külâh
Hevâ-yı tâc ü ridâyâ düşen riyâyâ düşer

Vâsıf (Enderûnlu)

Ben istemem müsâ'ade-i çarh-ı kec-revi
Dervîşlik cihânda bana nâm u şân yeter

Zihnî (Erzurumlu)

Dervîşe olur mâye-i pîrî vü cüvân-baht
Bu hângâhun şeyhin ve şâbına hıdmet

Sâkıb Dede

Düşer dervîş ise teşvîş-i nâna
Ve ger sultân ise fikr-i cihâne

Ahmed Çelebi

Beyitler

Pervâneler nemed giyip envâr-ı hüsnünü
Dervişler gibi dolanırlar çerâğ ile

Lâ edrî

Ehl-i tecrîde abâ mağrûr-ı dünyâya kabâ
Her kişiye kendü mikdârınca lâyıkdır libâs

Sultan Divânî

Derviş dilinden söyleyen kim idüğün bilir misün
Yâ kulağında dinleyen kim idüğün bilir misün

İbrahim (Oğlan Şeyh)

Tarikatı zikirden ibâret sayan derviş
İrfânsızdır vehmini aşkına eder teşviş

Ganiyy-i Muhtefî

Astânında esîr olmuş kamer yıldız güneş
Bende-i bâb-ı rıza dervîşler tek çilekeş

Neyzen Tevfik

Derler adına ışk-ı âlem-gîr
Şâhı dervîş eder gedâyı emîr

Nev'î

Dervîş idin ki Husrev-i mülk-i kemâl idin
Sultân idin ki ârzû-yı taht u tâcı yok

Na'îlî-i Kadîm

Birdir ey dervîş ecel cengâline bay ü gedâ
Kim berâberdir suya döymekde şekerle nemek

Necâti Beğ

Ele geleni yersin dile geleni dersin
Böyle dervîşlik dursun sen dervîş olamazsın

Yunus Emre

Derviş

Nefse uyup râh-ı Hak'dan taşra çıkmak yol mudur
Kibr ü ucb ile adın dervişe takmak yol mudur

Hüdâyî

Gördün ki bir derviş gelir yüz vur onun kademine
Senden şeyu'llah edicek kaşın karağın çatmagıl

Yunus Emre

Ez-sohbet-i dervişân
Bûy-i Muhammed âmed

Lâ edrî

(Dervişlerin sohbetinden, Muhammed kokusu gelir.)

Miskin Yunus der çağırır âşıkıyım miskinlerin
Derviş değil ise dışım içimi derviş eyleyem

Miskin Yunus

Zâhir ü bâtın edebdir bu tarikatdan garaz
Yokluğun bilmek yok olmak derviş olmakdan garaz

Ken'an Rifâi

Miskinlikden buldular kimde erlik var ise
Merdivenden itdiler yüksekten bakar ise

Yunus

Adımız miskindir bizim düşmanımız kimdir bizim
Biz kimseye kin tutmayız kamu âlem yârdır bize

Yunus

Dervişlik dedikleri dilde haber değildir
Hak ile Hak olana onda menzil düzüle

Yunus

Beyitler

Ben dervişim diyenler yalan davâ kılanlar
Yarın Hak dîdarını görmeyiser göz ile

Yunus

Bize gerçek derviş gerek cihân doldu dâvâ ile
Yalan dâvâ eder isen aşk neylesin senin ile

Yunus

Ben kaçan derviş olam ya Hakk'a kulum diyem
Yüz bin benim gibişi aşk hırka-pûş eyledi

Yunus

Danışmanın câhili olamaz dervişler
Derviş ile danışman yavlak erişgen olur

Yunus

Kamu âlem ümid tutar ahiretde görem diye
Yunus aydır dervişden bunda Hakk'ı buldur gider

Yunus

Derviş olan kişiler deli olagan olur
Aşk neydiğin bilmeyen ona gülegen olur

Yunus

Derviş Yunus sen dahi incitme dervişleri
Dervişlerin duâsı kabul olagan olur

Yunus

Yunus çağıruban eydür ben kuluyam dervişlerin
Kim ola kim bu dünyâda sultâna kulluk eylemez

Yunus

Namaz kılarım diyü ben münkir gelmen dervişlere
Eğer bin yıl kılar isen kendi duân yargılamaz

Yunus

Derviş

Yunus sen sever isen hakikat ma'sûkayı
Dervîşlik ile küll ol kevn ü mekândan fârîğ

Yunus

Yunus imdi yavı var bulmayasın il ü şar
Kim hak desin kim bâtil dervîş burc u bar gerek

Yunus

Sûretâ dervîş olan bir dâneye benzer hemân
Dânesinde Hak ona sad hirmen ihsân eyledi

İsmail Hakkı (Bursevî)

Sıdk ile dervîş-i dil-rîşi olan bu tekyenin
Tâc ü tahtı n'eylesin öz başına sultân olur

Hâzık (Erzurumlu)

Dervîşlik abâda değildir kabâdadır
Yok düşümüzde hırka-i peşmînemiz bizim

Hâzık (Erzurumlu)

Gencîde dürür hırkamız altında rûnuzat
Dervîşleriz gerçi nazarda fukarayız

Ziyâ Paşa

Abâyı Fakrî ber-dûş et külâh-ı Edhem'i ber-ser
Kabâ-i atlas-ı şâhı kolay insana vermezler

Fakrî Efendi

İbn Edhem gibi dervîş olup âlemde
Suretâ merd-i gedâ mâ'nîde sultân olalım

İ.Hakkı Bursevî

İltifât-ı hâli dervîşe ulüvv-i şan komaz
Hep bilür âhvâli şâh-ı kâmrân bilmezlenür

Bâkî

Beyitler

Hor bakma her nemed-pûşa sakın ey muhteşem
Her gedâyı Hızır gör her şahsa dervîşâne bak

Usûlî

Olur sultânlık isteyen cem'î halk muhtâcı
Olur dervîş-nefs olan yedi iklim sultânı

Ahmedî

Meskenet hasletin eyle i'dâd
Ol mülâyim-dil ü dervîş-nihâd

Nâbî

Dervîş kim şikâr ede fakrın libâsını
Vermez sipihr-i atlasa köhne palâsını

Hayâlî

Câh ü mal ey Hikmetî dervîşliğe mani değil
Giy zibâ-yı semmûrî amma zîr-i pâ ednâyâ bak

Hikmetî

Ehl-i dile dokunma kim âzâr-ı saht olur
Nerm olsa hâk her ne kadar hârı saht olur

Nâilî-i Kadîm

Urum abdalları gelür dost deyü
Eğnümüzde abâ hırka post deyü

Kaygusuz Abdal

Bu halka ihtiyaç arzetmeyen er
Tevekkülü o dervîşin Hakk'adır

Terkî

Nice dervîş-i dil-rîşin abâsın yakdı yandırdı
Giyib tennûre sikke-pûş olup girdikde devrâna

Ahmed Remzi Akyürek

Dervîş

Vasla-i ashâb-ı îkândır külâh-ı mevlevî
Fahr-ı dervîşân-ı bâ-şândır külâh-ı mevlevî

Ahmed Remzi Akyürek

Bin cennete bedel, âşık bir dervîş olabilmek;
Hûri istemeyiz, cennet değildir murâdımız

Ertuğrul Seyhan

Bir abâ-pûşi görünce eyleme kahr-ı nazar
Kibr ile me'lûf olanlar âkıbet makhûr olur

Azmi Hüseyin Dede

Vehbîyâ rif'at bulanlar zîver-i irfân ile
Atlâs-ı çerha değişmez hırka-i peşmînesin

Sünbülzâde Vehbî

Dervîşlere karış dervîş olagör
Ne gevherler vardır ol kân içinde

Kemter

İsterse yetmişiki esmâ çeksin bir dervîş
Velî değilse başlar yeniden vehim teşviş

Ganiyy-i Muhtefî

Dervîşlik yalan değil dünyada kalan değil
Var ise kucağında hiç kimse bulan değil

Dervîş Muhtar

Biz şeyhliğe güvendik dervîşliğe özendik
Fakîr olan bu yolda hiç mahrum kalan değil

Dervîş Muhtar

Şer'en öldürmek câ'izdir yılanı
Dervîşim diyorsan incitme cânı

Lâ-edrî

Beyitler

Kamu dervîşliğı tergîb ederler hîç işitmezsin
Kulağın yohsa mîl-i aşk ile gel açalum bir dâğ

Salacıoğlu

Değil dervîşe lâyıf âlem-i fakr içre ser-keşlik
Salacıoğlu erbâb-ı dilin mahviyyetin gördük

Salacıoğlu

Cins-i âdem eşref-i mahlûkdur gerçi velî
Terk ile dervîş olandır eşref-i insân olan

Salacıoğlu

Pîrim eyvallâh ile abdâl-ı Hak oldum sanur
Hâl-i dervîşi ne anlar bilmezem nâdân olan

Salacıoğlu

Dervîş ü abdâl olanlar oldurur
Başı top hem elleri çevgân olan

Vîrânî

Tâc u post hırka nemed vahdet bular hakkındadır
Kesrete yuf deyüben zerden geçer abdâllar

Vîrânî

Külâh ü hırka-i fakr u fenâ besdür sana zîver
Bu devlet-hânede ârâyış-i tâc u kabâdan geç

Sâkıb Dede

Dilâ mânend-i ney dervîş olup berg ü nevâdan geç
Serün âzâd-ı derd-i fikr idüp kayd-ı hevâdan geç

Sâkıb Dede

Ser-i dervîşe künc-i hânkahdur künc-i âzâdî
Ki levh-i hâtırın itmez siyeh nakş-ı temâşa pür

Sâkıb Dede

Dervîş

Acebdür ta'n-ı münkir itmede dil-rîş dervîşi
Meğer kâfirdür ol kim izzet-i sayd-ı harem bilmez

Sâkıb Dede

Tâc-dâr-ı terk-i taht-ı mâ-sivâ dirler bize
Mevlevîyüz hırka-i peşmînedür zer-dûzumuz

Sâkıb Dede

Hırka-i fakr u fenâdur mevlevîye iftihâr
N'eylesün tencâme-i egsûn ile ârâmişi

Sâkıb Dede

Sâkıb olmaz fakr ile dervîş fahr-ı ins ü cin
İtmeyince ışk rûsvâ-yı bedîd ü nâ-bedîd

Sâkıb Dede

Mücerred sarf-ı enzâr-ı gedâ çeşmân-ı devletdür
Zarûrî ihtiyâr-ı hırka-i peşmînede melhûz

Sâkıb Dede

Dervîşe beş kaba yerine bir abâ yeter
Kevneyn terkin idene kûy-ı fenâ yeter

Esîf Muhammed Dede

Dervîşe olur mâye-i pîrî vü cüvân-baht
Bu hânkahun şeyhine vü şabbına hizmet

Sâkıb Dede

Zîr-i külehde nâ'il olur devlete bu ser
Bir pûtedür küleh ki giren kîmyâ çıkar

Sâkıb Dede

Dervîş seyr-i tende envâr-ı Mustafâ'dur
Âbdâl kisvetinde esrâr-ı Murtazâ'dur

Dânîş-i Alî Dede

Beyitler

Husrevân kible-i hâcât-ı du âyend velî
Sebebeş bendegî-yi hazret-i dervîşân est

Hızır Paşa

*(Padişahlar duâ hacedlerinin kiblesidirler, ancak
'bunun' sebebi dervişlerin huzûruna kulluktur)*

Giceler dâ'im gamun bu sîne-i vîrânede
Eksik olmaz hâne-i Dervîş'e mihmân her gice

Dervîş Dede

Maksûd-ı fakr fahr ise ger mevlevîlere
Bir hırka bir külâh yeter mevlevîlere

Rasûhî Dede

Kıldılar el-fakru fahrî nüktesin anlar ki gûş
Atlasına bakmayup çarhun abâ-pûş oldılar

Rûhî-i Bağdâdî

Fahr eylesün câme-i fakr ile mukallid
Zîşt olsa kişi hil'at ile fâhir olur mı

Ferruh Çelebi

Sûfilik sen tâc u hırka sanmagıl
Tâca vü hırkaya var aldanmagıl

İbrahim Efendi

Eğer insanı sorarsan Hak'tan ayrı değildir
Sıfât-ı zât-ı mutlak hırkası çâr parden

Selim-i Dîvâne

N'eyleyüm yâ Rab rakîb-i kâfir-i bed- kîş ile
K'ol seg-i bed-hû yaraşmaz bu men-i dervîş ile

Aynî

Derviş

Fakrun serîr-i serveri olsam diyenlerin
Tâc u külâh u hıl'ati lâ-büdd abâ gerek

Aynî

Hayâlî fakr şalına çekenler cism-i uryânı
Anunla fahr ederler atlas u dîbâyı bilmezler

Şeyh Gâlîb

Dil penbe-pûş-ı dâğ u kâkum be-dûş olan
Olmuş gurûr-ı hırka-i peşmînedan cüdâ

Şeyh Gâlîb

Gönül tamah itme cihan varına
Derviş ol kanâat eyle şal ile

Şahinoğlu

Haydarî der iriş de mürşide sen
Öyle bir dervişlik it ki hayran ol

Haydarî

Özün sofi derviş oldu bakarsın
Halayikten hürmet azmet umarsın

Yeminî

Dervişin fikri Allah
Anun çün zikri Allah

Ertuğrul Seyhan

Fakr-i fahrî devletine erişen sultân olur
Fahr-i tâmme erişip Sultânı'ı bulmazsa ne güç

Niyâzî-i Mısırî

Derviş olan âşık gerek yolunda hem sâdık gerek
Bağrı anın yanık gerek can gözleri açık gerek

Niyâzî-i Mısırî

Beyitler

Dervişlerin en alçağı buğday içinde burçağı
Bu Mısırî gibi balçığı her bir ayak basmak gerek

Niyâzî-i Mısırî

Gel ey dertsiz kişi dervişliğe sâ'y eyle gel bunda
Bu hâl ile olursun bil işin hüsrâna dolanur

Niyâzî-i Mısırî

Düşer derviş olanlar kayd-ı nâme
Eğer sultan isen kayd-ı cihâne

İbrahim Efendi

Eğer insanı sorarsan Hak'dan ayrı değildir
Sıfât-ı zât-ı mutlak hırkası çâr pâreden

Kaygusuz Abdal

Tâc-ı ıskun serime zînet-i zî-şânumdur
Hırka-i fakr u fenâ hıl'et-i sultânumdur

İsmail Hakkı Bursevî

Gedâ-sûret olan dervîşin itme hâtır-âzûrde
Şeh-i iklim-i sîretdür ana her vech ile hoş bak

Sâkıb Dede

Fakr ile fahr iderüz hırka-keş-i tecrîdüz
Birdür iz'ânumuza bud ü nebûd-ı dünyâ

Sâkıb Dede

Dervîşi kim kanâ'at ide bî-niyâz-ı şâh
Her hâcetine sâye-i dest-i du'â yeter

Sâkıb Dede

Sâkıb bilürse kadrini dervîş-i mevlevî
Ser-mâye-i se'âdet ana bir küleh yeter

Sâkıb Dede

Dervîş

Dervîş-i nâ-murâda hamûşân-ı şehr-i gam
Tekmîl-i zevk-i vahdet için hânkâh olur

Sâkıb Dede

Mes'ûd olunca bir kişinün tâlî'i hemân
Dûş u berinde hırka serinde külâh olur

Sâkıb Dede

Hırka-pûş-ı mevlevîye her nigâh-ı dûn iden
Rîv-i dîv-i nahvet-i bî-vech ile meshûrdur

Sâkıb Dede

Nice kat'-ı ta'allukda te'ennî eylesün dervîş
Ki tûğ-ı himmeti kendi gibi bî-bâk ü 'üryândur

Sâkıb Dede

(Küntü kenz)in sırrını anlar mı her dervîş olan
Biz (Elest) dervîşiyiz itlaktadır dergâhımız

Şevkî

Gir bir nemed içine âyîne gibi sâf ol
Sultân-ı âlem ol var gez sûret-i gedâde

Bâkî

Başın gerekse göklere irsün güneş gibi
Dervîşlik dilersen eğer zerreden kem ol

Bâkî

Olamazsın harem-i vaslına mahrem dervîş
Sende mâdâm ki taksîr ü teennî görünür

Bâkî

Tam tecerrüd ehli mutlak "hulle-i fakr" ı giyer
Benliğin yok eylemektir, hulle giymekten garaz

Şemsî

Beyitler

Derviş olanın gönlü virandır
Derd-i yâr ile ciğeri kandır

Sinan Ümmî

Biz zamân-ı ezeli'den berü dervîşlerüz
Işk-ı cânân ile üftâde vü dilrîşlerüz

Muradî

Bileyin dersen eğer meşreb-i dervîşânı
Sevenin bendesidir sevmeyenin sultânı

Sezâyî-i Gülşenî

Hâk-i râh olsun tarîkinde bugün dervîş olan
İzzet-i nefsi koyanlar buldu evc-i rif'ati

Sezâyî-i Gülşenî

Dervîşi Hak yakmış iken anı yakan sultâna bak
Hammâm içinde dilberi görmez gözü külhân görür

Sezâyî-i Gülşenî

Şemsîyâ âsûde olmaksâ dilek çek hırkayı
Ferdiyettir kurtuluş âlemde gayrî bâr olur

M.Şemseddin Canpek

Setr için hem dîdelerden giydirip bir çul libâs
Hırka-i fânî içinde ânı sultân eyledi

M.Şemseddin Canpek

Vâsîfâ rind-i abâ-puşa kabâ lâzım mı
Yakışır mı dil-i ehl-i dile zibâ-yı heves

Enderûnlu Vâsîf

Hak nazar kıl cümle mevcûdâta gel dervîş olup
Menzîl-i irfân içinde pâye-i Arşa ulaş

Hilmi Dede-baba

Derviş

Hilmi özün hemişe derviş-i derd-ment et
Dostun müdâm olupdur dertli gönül konağı

Hilmi Dedebaba

Mâl ü mülke gürra olma ol hemân derviş-i nihâd
Bir gün ansız terkedersin cümlesin ol intibâh

Hilmi Dedebaba

Zerrîn kabâyı n'eylerüz kim
Peşmîne abâya mâliküz biz

Abdülahad Nûri

Dervîş-i bî-nevâda olur Zihnîyâ sürûr
Hammâl-ı kahr-ı çarhda olmaz safâ-yı dil

Zihnî (Erzurumlu)

Durmada oturmada cünbişde dervîşâneyiz
Câna başa kalmazuz âlemde Yahyâlîlaruz

Hayretî

Ben gedâ idinmişem tâc u kabâyî bir nemed
Çarh-ı atlasdan bana yeğdür fenâyî bir nemed

Hayretî

Dervîş-i bî-nevây-ı nemed-pûş u sîna-sâf
Ebr-i siyehde çarh-ı fenâ âfitâbıyuz

Na'ilî-i Kadîm

Sen hâce-i dehrim deyü fahr etme fakîr ol
Dervîş olamazsan yürü sultân olamazsın

Nesîmî

Nâm u nişânımız yok, dervîşe şân gerekmez
Yokluk yolcularına başka nişân gerekmez

Hulûsî-i Darendevî

Beyitler

Siper kıl sabrunı başuna dervîş
Bu mürseller yolıdır olma dil-rîş

Şemseddin Sivâsî

Toprağa benzer o dervîş-i hakîr
Ki onu çiğneye her pâ-yi fakîr

İbrahim Hakkı (Erzurumlu)

Misafire ikrâm, fukarâya it'am, dervîşâna ihtiram
Zikre devâm zikre devam, lâzım ve âm.

İbrahim Hakkı (Erzurumlu)

Dervîş ü abdâl olanlar oldurur
Başı top hem elleri çevgân olan

Vîrânî

Dervîş-sıfat tekye-geh-i dehre göründük
Sultânlarıyuz ma'nide biz mülk-i cihânun

Sezâyî-i Gülşenî

Resm-i dervîşî Sezayî isteyen âdâbile
Âsitân-ı Gülşenîde eylesün erkân taleb

Sezâyî-i Gülşenî

Saykal-ı fakr ile mir'ât-ı dili sâf idene
Yeğ durur atlasdan ey sûfî âbâ-yı rûzgâr

Usûlî

Sûretâ begsin velî dervîşlikdür sîretün
Zî-sa'adet devlet-i dünyâ vü ukbâ sende var

Usûlî

İki cihân terkin urduk fenâlaruz fenâlarûz
Abâyâ nemedede girdük fenâlaruz fenâlaruz

Usûlî

Derviş

Kuliyuz âl-i abânun fakr ile
Fahr idüp tâc u kabâdan geçmişüz

Usûlî

Sûfilik sûreti bir hırka ile olur evet
Bir kişi kendözini ehl-i safâ itmek güç

Behiştî

Hep hırka-i tecrîde girüp oldılar uryân
Bu şekle kor uşşâkı muhassal o kıyâfet

Fasîh

Külâh-ı fakr ile hoş-ser olan dil-i dâna
Nigâh-ı efser-i Keyhüsrev ü Kubâd itmez

Fasîh

Tâc-ı mihre virmezsin serde külâh-ı köhneyi
Atlas-ı çarha değüşmem hırka-i peşmîneyi

Fasîh

Düşkünüm düşkün âyâ pâdişeh-i dervîşân
Lutf u ihsân u kerem ben gibi dervîşe gerek

İzzet Molla

Kimini zincir-i mihnetle ider dünyaya bend
Kimini derviş ider Mevlâ mücerret gezdirir.

Âşık Şem'î

Biz Muhammed ümmetiyiz fakr ile fahr eyleriz
Yeğ bize atlas kabalardan hemen bir köhne şal

Âşık Şem'î

Şeyh-i kâmil tâlibiz tekkende hizmet bekleriz
Çilekeş dervişleriz kesrette vahdet bekleriz

Âşık Şem'î

Beyitler

Gel budala zümresine dâhil ol
Kayd-ı cihândan geçegör âkıl ol

Yahyâ Bey

Câhillere söyleme zâid yere hatâdır
Dervîşlere nesnecik ver var ise atâdır

Seyid Nizâmoğlu

Gafletten uyan dervîş kül olmanı san dervîş
Dünyâdan usan dervîş tevhide gel tevhide

Seyid Nizamoğlu

Fakr ile fahr eyleyen dervîşdir sultan-ı vakt
Tutalım devletle âdem âlem-i Cemşîd olur

İbrahim Gülşenî

Gel ey râhat sanan esbâb-ı dünyâ kılma nâdanlığ
Tarîk-ı fakr dut bin fakr imiş âlemde sultanlığ

Fuzûlî

Fakr ile fahr eylemekdir câh u devletden garaz
Züll-i nefsi anlamakdır îzz ü rif'atden garaz

İsmail Hakkı Bursevî

Fakîrem gerçi kim ednâdan ednâ bir gedâyam ben
Kanâat ehli dervîşem şehâ sâhib-gınâyam ben

Râhimî (Kütahyalı)

Tapun dervîşi dergâh-ı Süleyman-ı zemân ise
Râhimî de kapu dervîşidür dervîşe dervîşân

Râhimî (Kütahyalı)

Şemsîyâ cânı cihânı nidesin şimden girû
Hırka idin şâl idin dervîşlerün pâlâsını

Akşemseddîn

Dervîş

Dervîşi gönünden sakın sûretda görüp bakma hor
İşitmedün mi anı kim gencün yiri vîrânedür

Akşemseddîn

Yeter dervîşe bir hırka bir içim su bu âlemde
Libâs-ı atlas-şâhî ve reng-i rummanı neylersin

İsmail Hakkı Bursevî

Dervîşleriz Hazret-i Mecnûn kolundan
Girdik bu yola hırka kefen lokma gam-ı aşk

İzzet Molla

Fakr imiş fakr Fuzûlî şeref-i ehl-i vücûd
Özüne eyleme hemdem fukarâdan gayrı

Fuzulî

Var şâh-ı âlem olma hırka-pûş ol hâl dile
Zira ol hırka altında sırr-ı Yezdân gizlidir

Ünsî Hasan

Mülk-i sır şâhın dilersen hırka-pûşa kıl nazar
Ünsî'nin hırkası içre bil ki cânân gizlidir

Ünsî Hasan

Ger dervîş-i peşmîne-külâhız velî şâhız
Mevlâ kuluyuz menzilimiz milk-i bekâdır

Nigârî

Verây-ı perde-i vahdet ne olduğun zâhid
Derûn-ı hırka-i peşmîne-târdan gördük

Sâmî

Sûretâ dervîş olan bir dâneyle benzer hemân
Dânesinde Hak ona sad hirmen ihsân eyledi

İsmail Hakkı Bursevî

Beyitler

Güneşin nûru dervîşlere daha çok isâbet eder
Allah Teâlâ'nın lûtfu daha ziyâde dervîşler içindir

Sâib

Abd-i mahz olmağa sa'y et Vassâf
Mütevekkil olagör ey dervîş

Hüseyin Vassâf

Dervîş olmak ister isen aşk ile tut er eteğin
Hakk'ı bulmak ister isen aşk ile tut er eteğin

Gaybî (Sun'ullah)

Üç kısımdır fakr; o fakr-ı ızdırârî sâilin,
İhtiyârî zâhidin, fakr-i hakîki kâmilin.

İbrahim Hakkı (Erzurumlu)

Hayâlî fakr şâlına çekenler cism-i uryânı
Anunla fahr ederler atlas u dîbâyı bilmezler

Hayâlî

Fakr evinden yüz çevirme ey dil-i dervîş kim
Derd bu derd ise derdine devâ bu derdedir

Necâtî Beğ

Geçüb bûd u nebûdundan cihânın
Tecerrüd Aleminde hırka-pûş ol

Sadeddîn Nüzhet

Ve abâ-ser-pûş-ı fakr ol ne kaba-pûş-ı Cem ol
Bir bilinmez sûret içre padişâh-ı âlem ol

Osman Şems

Muhabbet neş'esiyle tarik-i ikbâl olur dervîş
Mürîd-i aşk olup âzâde-i âmâl olur dervîş

Ahmet Remzi Akyürek

Dervîş

Varmayın nâkıs u nâdân yanına tâlibler
Dervîşi nâkıs ider mürşidi nâdân olsa

Ömerü'l-Fuâdî

Sığın Allah'a dervîş hîle-i şeytâna aldanma
Înâdı münkirin mekr-i Hudâ'dır aslı var sanma

Ömerü'l-Fuâdî

Dervîş dilinde söyleyen kim idüğün bilir misin
Yâ kulağında dinleyen kim idüğün bilir misin

İbrahim Efendi (Semerci Şeyh)

Bulmayan mahv-ı vücûdu Aczîyâ dervîş değil
Varlığın "lâ" eyleyüp "illâ"yı bulmaktır hüner

Mustafa Âczî

Hakk'a karşı yokluk oldu dervîşin sermâyesi
Yokluğun Hak varlığıyla varlık oldu gâyesi

M.Şemseddîn Ulusoy

Ey ki sultân olmak istersen fakîr ol kim yakîn
Kim ki sultân oldu dervîş olmadı sultân değil

Nesîmî

Hak hırkaya ey sûfî bakmaz içini arıt
Gir âlem-i tevhîde çık hırka hicâbından

Nesîmî

Değme sakın fıkara fırkasının hırkasına
Geçirir her biri bir dağı delip arkasına

Lâ edrî

Sanma dervîş zikr-i dâim dâima Allah demek
Zikr-i dâim ehli ol ki kâim-i bizzat ola

Süreyya

Beyitler

Ben kaçan derviş olam ya Hakk'a kulum diyem
Yüz bin benim gibiyi aşk hırka-pûş eyledi

Süreyya

Gördün ki bir derviş gelir yüz vur onun kademine
Sendenzşeyu'llah edicek kaşın karağın çatmagıl

Yunus Emre

Miskin Yunus der çağırır âşıkıyım miskinlerin
Derviş değil ise dışım içimi derviş eyleyem

Yunus Emre

Ey derviş diyen bana nem durur derviş benim
Dervişlik yaylasında hareketim kış benim

Yunus Emre

Derviş adın edindim derviş donun donandım
Yola baktım utandım hep işim yanlış benim

Yunus Emre

Bu dervişlik yoluna aşk ile gelen gelsin
Yâ dervişlik neydiğin bir zerre duyan gelsin

Yunus Emre

Derviş olan kişiler aceb nite dirile
Yol takazası budur bir ola her bir ile

Yunus Emre

Dervişliği sanma hemen sûret düzmek ile olur
Dilde ise senin işin aşk neylesin senin ile

Yunus Emre

Derviş oldur dünyâ ana iş degül
Bî-kanâat ol dahi derviş degül

Âşık Paşa

Derviş

Cümle ehl-i âlemün ma'mûresin arz itseler
Ehl-i fakrun hissesine mülk-i istiğnâ düşer

Avnî

Bir abâ-pûşi görünce eyleme kahr-ı nazar
Kibrile me'lûf olanlar âkıbet makhûr olur

Azmî

Şâh-ı gam dil hânesine dâimâ mihmân olur
Pâdişehdir bu aceb dervîşden âr eylemez

Muhibbî

Gülşeni neyler Derûnî kim ola külhan-nişîn
Kim gelür dervîşe külhan gûşesi Gülşen gibi

Derûnî

Abâsından kabâsından geçüb bu dehr-i fâninin
Fenâ vü fakr libâsın giyen abdâla eyvallah

Âgâhî Dede

Ridâ vü hırka vü tâcı ve teksîr-i ibâdâtı
Delîl olmaz kemâl-i zâta bunlar hüsn-i sûretidir

Abdûlbâki (Lâlîzâde)

Fakr ile fahri der nemed-pûşân
Yeğdir efserden anlara bu külâh

Ahmed Celâleddîn Dede

Bugün men sâye-i Hünkâr'da sultân-ı fakr oldum
Sakın dervîşlikde sanma mülk ü servetim gitti

Esrâr Dede

Selâmet hırkası ceybinde sakla cevher-i zâtın
Cihân ister hazef pâre diler dürdâne sansınlar

Elif Efendi

Beyitler

Dervîş-meşreb ol ki gönül râhat andadur
Dünyâda derdi gayret-i akran çeken çeker

Fennî

Sadece tâatinle sen dervîş olamazsın
Özü yoksa tâatin huzuru bulamazsın

Abdullah Sak

Yokdur egerçi hırka vü tesbîh ü tâcımız
Ammâ ki i'tibâra yok ihtiyâcımız

Nâbî

Merhem olmağa çalış zahmına dil-rîşlerün
Dil-i vîrânını yap lutf ile dervîşlerün

Nâbî

Her kim gaflet içre gezer cânı zevâl suyun içre
Dervîş sırrı arşdan uçar gerçeği yeryüzündedir

Yunus Emre

Yunus sen bir olgıl gönülde sır olgıl
Ki dervîş olanlar bu sırdan duyalar

Yunus Emre

An-namusu bıraktım külümü suya atdım
Dervîşliğe el katdım Allah görelim neyler

Yunus Emre

Bu dervîşlik berâtın okumadı müftüler
Kim ne biliser bunu bir acâyip varaktır

Yunus Emre

Ey Yunus çağıruban eydür ben kuluyam dervîşlerin
Kim ola kim bu dünyada sultâna kulluk eylemez

Yunus Emre

Derviş

Dışım derviş içim boş dilim tatlı sözüm hoş
İllâ ben ettiğimi dinin değşiren etmez

Yunus Emre

Cübbe vü hırka taht u tâc bular verirler aşka bâc
Dört yüz mürid ü elli hâc terkeyledi Abdürrezzâk

Yunus Emre

Yunus imdi yavı var bulmayasın il ü şar
Kim hak desin kim bâtil derviş burc u bur gerek

Yunus Emre

Dervişlerin hâlleri Hakk'a gider yolları
Arş'da na'lin döndürdü Üveysî dervişleri

Yunus Emre

Yoğ olmayan var olmaz ey sâye-i ilâhî
Şehr-i ademde yoklar dervîşi pâdişâhı

Yahya Bey

Etme dervîş-i abâ-pûşa bed nazar;
Er veyâhut geç, görürsün mutlak zarar.

Ertuğrul Seyhan

Selâmet hırkası ceybinde sakla cevher-i zâtın
Cihân ister hazef-pâre diler dürdâne sansunlar

Elif Efendi

Halka-i vusletde lezzet-yâb olan dervîş-i dil
Tâ seher mecbûr olur ezkâre ister istemez

Mehmed Niyâzi Efendi

Cenâh-ı hırkaya çek başını âsûde hatır ol
Gözün yum mâsivadan huzûr-ı Hakk'a hazır ol

Ahmed Muhtar

Beyitler

Dervîş; ölmeden önce, ihtiyariyle ölerdir.
Dervîş; kendi nefsinin, hem de Rabbini bilendir.

Ertuğrul Seyhan

Esrârı gördüm bugün binmiş gider bir ata
Şöyle kim dervîş olmuş hergiz söylemez hatâ

Kaygusuz Abdal

Bûriyâ-yı fakr ile besdir sifâl-i kûy-i yâr
Mahrem-i bezm-i fenâ tâc ü kabâyı neylesün

Nev'î

Şâhlık dervîşlik esrârının âgâhıdır
Şâhlar dervîşi vü dervîş-i diller şâhıdır

Sadeddîn Nüzhet Ergun

Vaktine mâlik olan dervîşdir sultân-ı vakt
İzz ü câh-ı saltanat değmez cihan gavgasına

Mahmûd Abdülbâkî

Ne bilsün lezzet-i fakr ü fenâyı mâl ü câh ehli
Bu zevki, gel, kanaat gûşesinde merd-i Hak'dan sor

Dürri

Fakr imiş fakr Fuzûlî şeref-i ehl-i vücûd
Özüne eyleme hemdem fukarâdan gayri

Fuzûlî

Dervîş olup şalvar giyeyim dersin
Gâhî giyüp gâhî atmalı değil

Hatâî (Şâh İsmail)

Nehirler gibi erip deryâyâ, hâmûş olduk;
Ulaşıp da makam-ı temkîne, dervîş olduk.

Ertuğrul Seyhan

Derviş

Biz ki ceyb-i hırkaya çektik serî şimdengerû
Bâşınâ çalsun felek zıll-i Hü mâ-yı devletin

Mantıkî (Ahmed)

Sâyesin dervîş-i bîberk ü nevâdan dûr eden
Saklasun ârâyîş-i tâbûta nahl-i kametin

Mantıkî

Sa'yile nîceler olub mâlik-i kimyâ-yı fakr
Hâk be dest devlet ü câha zekât verdiler

Nâilî-i Kadîm

Şeh-i iklîm-i fakr ol kim bu devlethâne-i dünyâ
Ne dervîş-i abâ-pûşa ne şâhenşâha kalmışdır

Avnî (Yenişehirli)

DÖRTLÜKLER

Hoşdurur hâl-i ricâlullahın
Ger mülûkâne ger fakîrâne
Nazarında belî dervîşânın
Müstevîdir sarây u virâne

İsmail Hakkı Bursevî

Dil beytini pâk eden
Dervîşi Anka eden
Âlem-i lâhûta giden
Mevlâ zikridir zikri

Nûreddîn Cerrahî

Dervîşler dâima çekerler cefâ
Hak için başa gelir her belâ
Aşkın ile yâr eyledin beni
Oldu bu gönlüm ona müptelâ

Hasan Fehmi

Gelin dervîş olalım
İlm ü irfân bulalım
Zikre meşgûl olalım
De “lâ ilâhe illallah”

Hasan Fehmi

Çü hüsn-i hulk ile ol şâh-ı kâmil
Oluptur şâh iken dervîşe mâil
İdüp pes himmet-i dervîşi rehber
İrmiştir menzîl-i maksûda yek-ser

Cenânî (Bursalı)

Dervîş

Ma'nâ âleminde tavâf edersin
Beyt-i Hak edersen kalbini dervîş
Gönlünü aşk ile yıkarsan eğer
Kalmaz aslâ beyt-i dilinde teşviş

Rıza

Dervîş olan çeker cefâ
Bir gün olur sürer safâ
Şeyhimin dostu Mustafâ
Hep erenler bile geldi

Âşık Ahmed (Bolulu)

Dervîş olan sâdık olur
Hak yoluna kurbân olur
Âşık mâşukunu bulur
Mevlâ'dan bir kerem geldi

Âşık Ahmed

Sırr-ı hakîkate mahrem olunca
Bir kadre şeklinde ummanlar gördüm
Merdân-ı Hudâ'ya hemdem olunca
Dervîş sûretinde sultanlar gördüm

Tokadîzâde Şekib

Aşk yoludur Hak dost bizim yolumuz
Aşk yolunda âşıklara âr olmaz
Cerrahiyyü'l -halvetîdir kolumuz
Dervîşlere Hak'dan gayri yâr olmaz

Aşkî (Muzaffer Özak)

Dervîş olan abâ giyer eğnine
Sincap samur komaz asla gönlüne
Cihan zerre kadar gelmez aynına
Buna razı isen alırlar seni

Âtîf Efendi

Dörtlükler

Kim fakîri tahkîr eder şüphesiz tahkîr olur
Hor görüp tahkîr edenler hısm ile makhûr olur
Değme zâlim biz fakîr dervişler miskin deyû
Kim ki incidir fakîri âkıbet menfûr olur

Fezâ (Ali Rıza Erhan)

Derviş olan hoşgörür
Bî-hûşî bâ-huş görür
Nâ-hoşî da hoş görür
Efser-i şâhânedan

Ali Fakrî

Dervîşsiz sâkiyiz bezm-i sahbâyâ
Bir lokma bir hırka eder kifâyê
Bizler bu hâl üzre ilâ nihâyê
Kalmasak da birdir kalsak da birdir

Cemâlî

Tazeler zülfünü yârın şâne
Artırır hüsnü ol âlî-şâne
Çözse zülf-i güher-âvîzeni bâd
Hayra eder zümre-i dervîşâne

Lâ edri

Geymişim eynime nemed
Bilerek onu bir nîmed
Çıkmaz o nemed eynimden
İnşâ'allâh ile'l-ebed

Ertuğrul Seyhan

Vahdetde vâhidiz ey çeşm-i âhû
Ezkârımız "lâ ilâhe illâ Hû"
Bigâne zannedip hor bakma yâhû
Biz de bu tekkenin dervîşânıyız

Emrah (Erzurumlu)

Dervîş

Bakma hakaretle dervîşânlara
Köhne abâ diken ârifânlara
Vâris-i enbiyâ denmiş anlara
Mürde gönülleri ihyâ ederler

Emrah (Erzurumlu)

Rençber olup ekin ekmek
Misâfire nimet dökmek
Dervîş olup zikir çekmek
Ne güzeldir ne güzeldir

Ruhsatî

Gel yola gir aşka eriş
“Allah” de dost ile biliş
Gel gel dervîşlere karış
Allah Allah Hû diyelim

İbrahim Hâs

Âşık olan yanar ağlar
Mevlâm diye döner ağlar
Dervîş dünyâ malı neyler
Gelsün beraber yanalım

Ali Kemâl Belviranlı

Dervîş olan yolda yürür
Yüzünü yerlere sürür
Dost ile beraber durur
Âciz senin neyin vardır

Poyrazoğlu

Kılmak istediğin mukaddes namaz
Abdestsiz hulûssuz asla kılınmaz
Abdest hakikatte su ile olmaz
Tahir olmak için dervîş olmalı

Ahmed Rindî

Dörtlükler

Rençber olup ekin ekmek
Misafire nimet dökmek
Derviş olup zikir çekmek
Ne güzeldir ne güzeldir

Âşık Ruhsatî

Micmerî dil Hakk'ın nazargâhıdır
Lâmekân mülkünün haymagâhıdır
Hüner ikliminin padişâhıdır
Kem nigâh eyleme dervişânlara

Micmerî

Ham kulda muhabbet ne kolay iş görür
Gerçek sevemez bir çoğu sevmiş görünür
Aldanmaya meylin ne kadar çok ki senin
Her cübbe giyen kul sana derviş görünür

Enver Tuncalp

Toprağa benzer o dervîş-i hakîr
Ki onu çiğneye her bâu u fakîr
Etseler canına bin türlü azâb
Söylemez kimseye manend-i türâb

İbrahim Hakkı Erzurumlu

Aşk ile yandık da “âh” u “vâh” dan geçtik.
Sultân-ı cihâna, “eyvâllâh” dan geçtik.
Sırtımızdan atıp, soyunduk libâsdan;
Hırkadan, cübbeden ve külâhdan geçtik.

Ertuğrul Seyhan

Dervîşe evvelâ edeb gerek
Dervîşim diyen müeddeb gerek
Dervîşi kılmak için edebli
Dergâh denilen bir mekteb gerek

Ertuğrul Seyhan

Derviş

Pek hoş olur dehrde ikbâl ü mâl
Ger olursa ol mutî'-i Zü'l-Celâl
Fazl-i rızkın vermeyen dervişlere
Eyler ikbâlin o dem arz-ı zevâl

Hız. Ali

Kimsenin gönlünü yıkma zinhâr
Sonra derler sana bî-şek dil-rîş
Abd-i mahz olmağa sâ'y et Vassâf
Mütevekkil olur elbet derviş

Hüseyin Vassaf

Sırrını fâş etme sakla
Çıkarma ağzından bakla
Şeyhinin nutkunu hakla
Dervişlikte yol böyledir

Lâ edrî

Sultanlık olmaz ise dervîşlik de hoşdur
Gör nice terk idindi taht ile tâcı Edhem
Olsan şehenşeh-i Rûm olmazdı hâc nasîbin
Bin şükr k'oldu rûzî bu devlet-i muazzam

Cem Sultan

Ehl-i Hak dervîş kim bir yarım ekmek ekul eder
Gayrı dervîşâne dahi yarısın mebzul eder
Bir vilâyet feth iderse kani' olmaz pâdişâh
Nefsini bir gayri iklim almağa meşgul eder

Esad (Şeyhülislâm)

Ne zevk ile behdud ne gam ile rîşiz
Azâde-i kayd ecnebiy ü hıyşiz
Biz neyleyelim atlasını gerdûnun
Kim âl-i âba muhibbi bir dervîşiz

Fasih Dede

Dörtlükler

Gevezeyse bir dervîş,
Onun yanından sıvış.
Baktın müeddeb, hâmuş,
Dur, eteğine yapış

Ertuğrul Seyhan

Hakir zann etme dervîşi
O'dur Hak sevdiği kişi
Anı bil şöyle ey şaşı
Ki etmiş bahtiyâr Mevlâ

Kuddûsî

Hor bakma fakîr ü dervîşe
Ne bilürsin ki şâhzâde ola
Nemed içre misâl-i âyîne
Zihni rûşen zamîri sâde ola

Atâ (Üsküplü)

Dervîşim deyip de meydana geldin
Varlığın terk idüp geçebildin mi?
Bu meydana geldin erkâna girdin
Bu erkânın sırrın seçebildin mi?

Bosnevî (Bektaşî)

Dil ü can râhatidir zahmeti dervîşlerin
Dü cihân devletidir hidmeti dervîşlerin
Yâ İlâhî umarım vâdi-i hayrette benim
Üstüme sâye sala şefkati dervîşlerin

Câfer Çelebi

Ol erenler ki şehâ azm-i baka eylediler
Evvelâ kendülerin külli fenâ eylediler
Bildiler çünkü abâ devletinin saltanatın
İttifak ile kamu terk-i kabâ eylediler

Ca'ferî

Derviş

Dil çâkeri şâh-ı mevlevîdir
Üftâde-i râh-ı mevlevîdir
Dervîş ki şâh-ı âlem olsa
Muhtâc-ı nigâh-ı mevlevîdir

Esrâr Dede

Kiminin adı sofı kiminin dervîş
Dervîş isen kardeş takvâya çalış
Gizlice yollardan sen Hakk'a eriş
Er yarın Hakk huzurunda bellolur

Yunus Emre

Dervîş olan âr eylemez
Âşık olan zâr eylemez
Hekîmler tımar eylemez
Ne âceb derdüm var benüm

Dervîş Yunus

Bir kişi dervîşim deyü öğünse
Elif tâc vurunsa fakîr görünse
Zer kemer bağlansa hırka giyinse
İrfân olmayınca ne fayda kardeş

Sıdkı Baba

Ganılığ iste dilersen ki kalasın dervîş
Fakîr ol diler isen ki olasın sultân
Neyi ki verdi-y-se Hakk ana kanâat et
Ziyâdet isteme k'oldur dalâlet-i tuğyân

Ahmedî

Dervîş olan Hakk'ı bulur dediler
Gel gönül gel biz de dervîş olalım
Dervîşlik yolunda kurban olalım
Gel gönül gel biz de Hakk'ı bulalım

Hasan Fehmi Tezdoğan

Dörtlükler

Nasihatim sana budur ey derviş
Siyâseti kendine sen yapma iş
Karışma var ibâdetine çalış
Zehirli baldır sonu iyi gelmez

Âşık Molla Rahim

Ey bana eyi diyen
Adımı sofi koyan
Aceb sofi mi olur
Hırka ile tâc giyen

Yunus Emre

Başıma tâc vurundum
Halka sofi göründüm
Dışıma hırka giydim
İçim bir kuru kovan

Yunus Emre

Çünkü girdin bu meydana
Yürü kalma baş ü câna
Karışanlar dervîşâna
Varlığından uryan olur

İbrahim (Oğlan Şeyh)

Bu dervişlik bir dilektir
Bilene büyük devlettir
Yensiz yakasız gömlektir
Giyemezsin demedim mi

Pîr Sultan Abdal

Hak vere cümbüşlerin
Affede kem işlerin
Menzili dervişlerin
Kûşe-i virân olur

İbrahim Nakşî

Derviş

Kul kulluğun kıl edâ
Edhem'i bil ey dede
Tâc u tahtını fedâ
Kıldı bu dervişliğe

Eroğlu Nuri

Yunus bu halk içinde
Eksiklidir Hak bilir
Dîvâne olmuş çağırır
Dervişlik bühtan bana

Yunus Emre

Ten perest değiliz, rind meşrep dervişleriz biz.
Aşk ile diriyiz, Yâre can vermişleriz biz.
Severiz güzeli, korkmayız levm edilmekten;
Halkda Hakk'ı ayân görüp de sevmişleriz biz

Ertuğrul Seyhan

Ben kaçan derviş olam
Tâ ki ona iş olam
Yüz bin benim gibiyi
Aşk hırka-pûş eyledi

Yunus Emre

Aşk'ola ol dervîşe
Düşmez elbet teşvişe.
Cev'-i melâmetkeşe
Mâide gökten iner

Hilmi Dede Baba

Dervişliğin yoluna
Aşk ile geldin ise
Geç bitmez endîşeden
Tevbeye gel tevbe

Eşrefoğlu Rûmî

Dörtlükler

Ne olayın derviş olsam
Hoş yürüsem dervişâne
Terk eylesem kibr ü kîni
Yüz sürüsem irişine

Eşrefoğlu Rûmî

Gül bahçesine bülbül yaraşır,
Âdemoğluna gönül yaraşır.
Fakrın ve yardımın sembolüdür;
Gerçek dervişe, keşkül yaraşır.

Ertuğrul Seyhan

Dervişlik her kula ihsân olunmaz;
Derviş olmadan da, insan olunmaz.
Kibir, gurur yoktur, arama kusur;
Dervişte beşerî nişân bulunmaz

Ertuğrul Seyhan

Varlıktan geçebilenler, zümre-i dervîşândır.
Halk nezdinde hor olsa da, aslında a'lî şândır.
Tarih buna şâhittir ve tecrübeyle sâbitdir;
Dervişlere taş atanlar, dü âlem perîşândır.

Ertuğrul Seyhan

Yalnız zikir dervîşin artırır evhâmını.
Evhâm zabt edilmezse yol'dan almaz kâmını.
Zikrin tahkîmi için, temkîn ve irfân gerek;
İrfânla ifnâ olur vehim denen engerek.

Ganiyy-i Muhtefî

Tarîkat bir safhadır, aşılması gerekli;
Hakîkatla ma'rifet onun ardına ekli.
İlm-i ledûn sağlıyor bu hâli kesbetmeği;
Buna uyan dervîşin, hebâ olmaz emeği.

Ganiyy-i Muhtevî

Derviş

Şâirlik dâvasın sürme ey gönül
Huzur-ı devlete âkılâne var
Varlık kapısından girme ey gönül
Bûs eyle dâmenin dervişâne var

Dertli

Ayş-ı bâkî dilersen ey derviş
Âhiret semtine teveccüh kıl
Âhiret fi'l-mesel hazef olsa
Güher-i fâniden anı yeğ bil

İsmail Hakkı (Bursevî)

Evvel tevhidi zikret
Sonra cürmünü fikret
Var yolu ki doğru git
Derviş olayım dersin

Şeyh Vefâ

Derviş odur ki çekmiye sultâne ihtiyâc
Bu tâk ü tumturake bu eyvâne ihtiyâc
Fakr ü fenâ memâlikine pâdişah olan
Çekmez cihanda Hüsrev ü hakane ihtiyâc

Şühûdî

Andelibim gül gerek dal yokluğu yokluk değil
Dervişim hırkam yeter şal yokluğu yokluk değil
Âşık-ı Seyranî'yim mal yokluğu yokluk değil
Eyleyen dilden dile destân-ı âdem yokluğu

Seyranî (Everekli)

Aşk dervişin mihengi
Allı yeşilli rengi
Evsâfı çoktur ammâ
Bulunmaz aşkın dengi

Fezâ

Dörtlükler

Aşk dervişin mi'râcı
Kara kalbin sirâcı
Gizli sırlar keşfolur
Sonra urunur tâcı

Fezâ

Ey enbiyâ ey evliyâ
Ey etkiyâ ey asfiyâ
Ey dervîş-i ehl-i fenâ
Dost iline iletün bizi

Üftâde

Gerçek âşık Dost yolunda ün eyler
Darb-ı tevhid ile bağrın hûn eyler
Değirmen dâne yi döğer un eyler
Dervîş "Hû" der döner, kâfir mi olur?..

Eroğlu Nuri

Dervîş olan âgâh olur
Her kârı zikrullah olur
Hep cümle varından geçer
Vâsıl-ı ilallâh olur

Hulûsi-i Daredevî

Mürşîd elin tutmayan
İkrârlığa yetmeyen
Varını terk etmeyen
Dervîş olası değil

Hulûsi-i Daredevî

Bunlardurur Hakk'ı bilen
Gayrısı yalandır yalan
Dervîşlikden murâd olan
Külliyen yok olmak imiş

Kaygusuz (Vizeli Alâeddin)

Derviş

Bu devlet konıcak başa
Hak anı salar telâşa
Birliğe eren dervîşe
Cümle bir olur bu cihân

Kaygusuz (Vizeli Alâeddin)

Canım derviş gözüm derviş
Çalış maksûduna eriş
Bu gafletle başolmaz iş
Geçer fırsat demedim mi

Sûzî Ahmed Efendi

Yakışmaz dervîşe gaflet
Kelâmı kalbî zikrullah
Sadâkat doğruluk kârı
Onun maksûdu bir Allah

Ken'an Rifâî

Bu dervişlik ne hoş yol bak
İşi Allah ve illallah
Ten ü cânı gerek atmak
Yok olmak fî-sebillillah

Ken'an Rifâî

Hû Hû der dervişler
Hak yoluna girmişler
Akşam bize gelmişler
Yavruma iyi uyku dilemişler

Ninni (Anonim)

Canım verdim nazlı dosta hediye
Derviş olan hırka giyer Hû diye
Şimd'aslanı boğdururlar kediye
Sakın şu âlemin peymânesinden

Dâimî

Dörtlükler

Mü'min isen eylegil gel al sohbet-i hörmeti
Derviş-i bîmârdan almak diler isen himmeti
Rûz-i manşerde umarsan evliyâden şefkati
Vird edip söyle dilinde "Lâ fetâ illâ Alî"

Vîrân Abdal

Padişah idin alırdın cümleden bâc u harâc
Akıbet fakri kabûl edip üründün köhne tâc
Kimseye hergiz demezdin dervişim ben karnım aç
E's-selâm ey Pâdişah-ı her dü âlem e's-selâm

Vîrân Abdal

Ben bir hayran dervişim
Aklım yok iz'anım yok
Seni sevmektir işim
İlmim yok irfanım yok

Kenzî

Her yerde tûde tûde sana dâne-rîz olur
Sayyâd-ı çarh dâm kurup sayd için hemîn
Dervîş anınçün eyledi bu fakrı ihtiyâr
Dâm-ı belâdan oldu dahi dânedenden emîn

Salacıoğlu

Hırka-i fakr ibâda berk urur envâr-ı Hû
Sırr-ı tevhîd ile setr olmuş cihâr esrâr-ı Hû
Üçleri Beşler huzûrunda görür Müştâk-ı Hak
Şems-i zâtın pertevîdir ser-te-ser âsâr-ı Hû

Müştâk Baba

Siler gönülden teşvîşi
Hâsıl eder ol her işi
Hakk'a ırgürür dervîşi
Bir aceb kândır zikr-ı Hû

Şekûrî

Derviş

Var iken gönülde bunca endîşe
Takmayalım adımızı dervîşe
Yetmez mi Hakkıyâ bize bu pîşe
Gelin Allah Allah diyelim yâ Hû

İsmail Hakkı Bursevî

Erenlerin mahfilinde rahmet yağar sohbetinde
Ne dilese o oldu dervişlerin sohbetinde
Her kim sohbeta geldi er ondan hisse aldı
Eshablar murad buldu dervişlerin sohbetinde

Süleyman Bakırganî

Dervîşem u teşvîş-i dil u cân nedârem
Der cân u dil endîşe-i sâ mân ne dârem
Ser tâ be kadem devletem amma ki çu husrev
Der ser heves-i î n u gam-ı ân ne dârem

Husrev Çelebi Efendi

Dervîşim ben kalb ve can kaygısı yok
Canımda ve kalbimde yurt düşüncesi yok
Baştan ayağa devletim ama padişâh gibi
Başımda onun bunun hevesi üzüntüsü yok

Lâ edri

Mürşitsiz kâ milden eş'ar umulmaz
Dervîşin aslından haber sorulmaz
Saz ü sözle asla şâirlik olmaz
Onda birkaç türlü hüner olmalı

Erzurumlu Emrah

Saray-ı vahdette sırr-ı mülûkî
Mahrem-i râz olan tercüman anlar
Çile-i bâtında seyr ü sülûkî
Muhibb-i hakikat dervîşan anlar.

Erzurumlu Emrah

Dörtlükler

Bazı dervişler var tarîkde seyyâh
Sorsan hakîkatten değildir âgâh
Bir “destûr” öğrenmiş bir de “eyvallah”
Yoktan mürîdâna bir himmet verir

Erzurumlu Emrah

Dinle sözümü sana direm özge edâdır
Derviş olana lâzım olan ışk-ı Hudâ’dır
Aşığın nesi var ise ma’sûka fedâdır
Sema’ safâ câna vefâ rûha gıdâdır

Lâ Edri

Âdem isen hizmet lâzım
Derviş isen sabır lâzım
Âşık isen mehtâb lâzım
Kâmil isen sükût lâzım

Muhyiddin Arabî

Varmayın nâkıs u nâdân yanına tâlibler
Dervîşi nâkıs ider, mürşidi nâdân olsa
Feyz-i Rahmân ile kâmil olurdu dervîş
Ey Fuâdî mürşidi mazhar-ı Rahmân olsa

Ömer Fuâdî

Nefse uyub râh-ı Hakk’dan taşra çıkmak yol mudur
Kibr ü ucb ile adın dervîş takmak yol mudur
Matlâbın a’lâ iken ednâya akmak yol mudur
Yâr-ı Bâkî var iken ağyâra bakmak yol mudur

Hüdâyî

Vücûd iklîmini fikr eyle dervîş
Bu cân u cism ve bu eller nedendir
Hakk’ın ihsânına şükr eyle dervîş
Gören göz söyleyen diller nedendir

Hüdâyî

Dervîş

Dil ile dervîşlik olmaz
Hâli gerek yol ehlinin
Arılayın her çiçekten
Balı gerek yol ehlinin

Hatâyî (Şah İsmail)

Bu yolun yolcusu olayım dersin
Elde iki karpuz tutmalı değil
Dervîş olup şalvar giyeyim dersin
Gâhi geyip gâhi atmalı değil

Hatâyî

Bezm-i erenlerde kemâle erer
Hizmet eden sıdk u sadâkat ile
Aşk u mahabbetle cemâle erer
Hak yolunda dervîş ibâdet ile

M.A.Hilmi Dedebaba

Hizmet eden dervîş feyzyâb olur
Mürşid huzurunda kâmiyâb olur
Tarîyk-ı aşk içre behreyâb olur
Hakk'ı görür nûr u hidâyet ile

M.A.Hilmi Dedebaba

Dervîşler tekkede saç baş yoldular
Bir yudum içmeden sarhoş oldular
Âfiyetler olsun Hak dostlarına
Gerçek hazzı düşüncede buldular

Mahmut Kaya

Ehl-i Hak dervîş kim bir yarım ekmek ekl ede
Gayrı dervîşâne dahi yarısın mebzûl eder
Bir vilâyet feth ederse kani' olmaz pâdişâh
Nefsini bir gayri iklîm almağa meşgûl eder

Esad (Hocazâde)

Dörtlükler

Vakf eyler idi kendüyi der-gâh-ı rızâyâ
Her rûda olaydı şeref-i âb-ı irâdet
Şehler dahı dervîş-i küleh-pûş olurdu
Her serde olaydı heves-i tâc-ı sa'âdet

Sâkıb Dede

Dervîşlere melâmet âyân olmuşdur
Teslîm ü rızâ mezheb ü dîn olmuşdur
Dâğ-ı dil ile cism-i nizâr eyle çü ney
Her lahzada kâr âh u enîn olmuşdur

Fasîh

Ne zevk ile bihbûd ne gamla rîşüz
Âzâde-i kayd-ı ecnebî vü hîşüz
Biz n'eyleyelüm atlasını gerdûnun
Kim âl-i abâ muhibbi bir dervîşüz

Fasîh

Âsâr-ı mahabbetle döküp dîde-i dem
Bu güft ü şinîde itme tevcihe sem'
Var tekyegeh-i ıška soyun dervîş ol
Zîr-i küleh-i şevkde mahv ol çün şem'

Fasîh

Dervîş gönül gönül dervîş ol
Bî-kayd-ı nizâ-ı ecnebî vü hîş ol
Yeksân gelsün mezâkunâ şehd ü şermün
Ne yâr ile nûş u düşmen ile nîş ol

Fasîh

Dil-rîş olan, dervîş olur.
Dervîş olan, dil-rîş olur.
Hiç şüpheniz olmasın ki;
Dervîş, Hakk'a, ermiş olur.

Ertuğrul Seyhan

Derviş

Muhyeddin derviş olmağa
Ölmezden ön ölmeğe
Bir kişi rasib almağa
Edeb erkân yolu gerek

Muhyeddin Abdal

Dervişin dört yanında dört ulu kapı gerek
Kancaru bakar ise gündüz ola gecesi
Ona eren dervişe iki cihan keşf olur
Onun sıfatın öğer ol hocalar hocası

Yunus Emre

Seyr eyledim bu âlemin halkını
Zapta kadir değil elde bulunmaz
Dervişim der terk eylemez hevâyı
Dervişlik nişânı dilde bulunmaz

Câ'fer Abdal

Er ol hakkıyetle geçir bu demi
Berzâha düşürür benlik âdemi
Resûlu'llâh dedi "lahmüke lâhmî"
Dervişlikte birlik dirlik istersen

Edib Harâbî

Eyledim dervişlik "bir Hudâ" dedim
Başladım eliften sonra "bâ" dedim
Münkîrler "lâ" dedi ben "illâ" dedim
Şerî'at bâbında susturdum beni

Âşık Seyrânî

Güneş kim nûr-ı a'zam pertevidir
Hemîşe meskeni derviş evidir
Cihân muhtâc iken meh pertevine
Gelir âr eylemez derviş evine

Şeyhî

Dörtlükler

Tarîk-ı fakr sülûk ehliga ni hoş yoldur
Velî bu yolda kireklik turur refîk-i şefîk
Tarîk-ı fakr eger isterseng biri kil kim
Sülûk ehli dimiş er-refîk sümme tarîk

Bâbü'r Şâh

Dervîş olanların bağı baş olur
Dili tevhîd eder gözü yaş olur
Münkir olanların bağı taş olur
Hakk'ı isteyenler tevhîd etsinler

Nizamoğlu

Dervîş olan ar eylemez
Âşık olan zâr eylemez
Hekimler tımar eylemez
Ne aceb derdim var benim

Dervîş Yunus

Pîr Sultan'ım Haydar gir yola hoş ol
Erenler yoluna dök olma dök ol
Geç dünya malından sen de dervîş ol
Dünyada dervîşe sultan dediler

Pîr Sultan Abdal

Ben bilirim deyip kendini övme
Bir fakîr dervîşe kem nazar kılma
Mürşidin gönlünü sen gafil sanma
Er, yarın Hak divanında bell'olur

Şü'câ

Ümmi Sinan yol ayân
Olubdur belli beyân
Dervîşlik yolu hemân
Tâcî hırkası değil

Ümmi Sinan

Derviş

Esrâr ve niâmına, yoktur nihâyet Tanrım.
Her şeyinden hoşnudum, etmem şikâyet Tanrım.
Bir şey istemiyorum, bir lokma bir hırkayla;
Mutlu olabilmenin, sırrını öğret Tanrım.

Ertuğrul Seyhan

Hor bakma fakîr ü dervîşe
Ne bilürsin ki şâhzâde ola
Nemed içre misâl-i âyîne
Zihni Rûşen zamîri sâde ola

Atâ (Üsküplü)

Dervîşim deyip de meydâna geldin
Varlığın terk idüp geçebildin mi
Bu meydana geldin erkâna girdin
Bu erkânın sırrın seçebildin mi

Bosnavî (Bektâşi)

Dervişlikden maksûd merâm
Mâ' rifet-i Rabb-i enâm
Evliyâlar derviş tamam
Her sözleri bürhan olur

Sâmî Abdurrahman